

OBSAH

1. Bilingválna úradná korešpondencia.....	2
2. Jazyková kultúra.....	4
3. Jazykové vetvy a typy.....	7
4. Kapitoly z populárnej kultúry.....	9
5. Kapitoly z populárnej kultúry.....	11
6. Kontrastívne skúmanie maďarských a slovenských frazém.....	13
7. Kontrastívne skúmanie maďarských a slovenských frazém.....	15
8. Kultúrne reálie a umělecký preklad.....	17
9. Lexikálna sémantika.....	19
10. Metodika prekladu 1.....	22
11. Metodika prekladu 2.....	24
12. Morfológia (slovné druhy, tvaroslovie).....	26
13. Onomastika a preklad.....	29
14. Onomastika a preklad.....	32
15. Ortoepia.....	35
16. Ortografia.....	37
17. Prekladateľský seminár.....	39
18. Regionálne a kontaktové variety maďarského jazyka.....	41
19. Rétorika.....	43
20. Umělecký preklad v kontexte dejín maďarskej literatúry.....	46
21. Vettá a súvetná syntax maďarského jazyka.....	49
22. Základy tlmočenia.....	52
23. Úvod do uměleckého prekladu.....	54
24. Úvod do štúdia jazyka, Fonetika, fonológia.....	56
25. Štýlistika a architektonika textu.....	59

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií

Kód predmetu: UMJL/TRBUK/22   **Názov predmetu:** Bilingválna úradná korešpondencia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: Seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Priebežné hodnotenie (PH)

Celková záťaž študenta: 50 hodín

Semináre 26 hodín + samoštúdium, príprava na semináre a písomné testy 24 hodín.

Podmienky:

Základnou podmienkou je pripravenosť a aktívna účasť na seminároch, vypracovanie domáčich úloh, úspešnosť v rámci dvoch písomných testov so 70%-ou úspešnosťou.

Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom hodnotení menej ako 70 %.

Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .

Výsledky vzdelávania:

- Študent nadobudne teoretické a praktické poznatky o úprave a obsahových náležitostach písomností používaných v rámci úradnej a administratívnej písomnej komunikácie.
- Študent pozná základnú terminológiu danej oblasti v slovenskom i v maďarskom jazyku.
- Študent dokáže napísat najdôležitejšie typy písomností (splnomocnenie, potvrdenie, zápisnica, záznam, ponuka, objednávka, reklamácia a pod.) v slovenskom a i v maďarskom jazyku, ktoré sa v bežnej praxi vyskytujú.

Stručná osnova predmetu:

- Pravidlá úpravy písomností v slovenskom a maďarskom jazyku, technické normy úpravy písomností
- Obsahové náležitosti písomností v slovenskom a maďarskom jazyku; oslovenie
- Identifikačné údaje fyzických osôb a právnických osôb pri úradnej a obchodnej korešpondencie
- Živnostenský a obchodný register
- Odlišnosti tvorby maďarských a slovenských úradných listov a iných písomných dokumentov
- Základné otázky a terminológia v slovenskom a v maďarskom jazyku správy registratúry
- Typy pokladničných a iných dokladov a poštových písomností
- Jednoduché písomnosti: potvrdenie, splnomocnenie, čestné prehlásenie, podpisový vzor Interné písomnosti organizácií: záznam, správa, obežník, pozvánka
- Zápisnica, správa o zasadnutí obecného zastupiteľstva; formálne náležitosti uznesení
- Písomnosti pri nadviazaní obchodných vzťahov

- Písomnosti pri nákupe a predaji: dopyt, ponuka, objednávka, potvrdenie objednávky
- Písomnosti pri nákupe a predaji: faktúra, urgencia, reklamácia, upomienka
- Zamestnanecké písomnosti: žiadosť o miesto, životopis

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

ĎURIŠOVÁ, H. – SEHNAĽOVÁ, J.: Administratíva a korešpondencia. pre 2. ročník obchodných akadémii. Bratislava: Expol Pedagogika, 2021.

FREISINGER EDÉNÉ: Levelezési ismeretek. 4. vyd. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 2006.

FREISINGER EDÉNÉ: Irodai ügyvitel. 4.vyd. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 2006.

JAKABNÉ DR. ZUBÁLY, A.: Az iratkészítés gyakorlata I. Nyíregyháza: Nyíregyházi Főiskola, 2011.

<https://docplayer.hu/5294184-Az-iratkeszites-gyakorlata-i.html>

JAKABNÉ DR. ZUBÁLY, A.: Az iratkészítés gyakorlata II. Nyíregyháza: Nyíregyházi Főiskola, 2012.

<https://docplayer.hu/1501051-Az-iratkeszites-gyakorlata-ii.html>

LANGER, K. – RAÁTZ, J.: Üzleti levelezés. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 2000.

LIŠKOVÁ-KUKULOVÁ, S.: Praktická korešpondencia pre študentov s ekonomickým zameraním, poslucháčov rekvalifikačných kurzov, podnikateľov. Bratislava: SPN, 2006.

SZABÓMIHÁLY, G.: Üzleti levelezés. Komárom: Szakképző és Felnőttképző Intézet, 2008 (Je publikácia je prístupná na EDU)

VERES G. Ügyviteli ismeretek. Nyíregyháza: Nyíregyházi Főiskola, 2011.

http://www.nyf.hu/ugyvitel/sites/www.nyf.hu.ugyvitel/files/Tananyag/Veres%20Gabriella_%C3%9Cgyviteli%20ismeretek%20jegyzet.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk, slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Gizella Szabómihály, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 25.03.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií

Kód predmetu: ÚMJL/TRJKU/22   **Názov predmetu:** Jazyková kultúra

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: Seminár

Odporeúčaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporeúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

priebežné hodnotenie (PH)

Celková záťaž študenta: 50 hodín

semináre 26 hodín + samoštúdium a príprava na priebežné hodnotenie 24 hodín.

Podmienky:

Základnou podmienkou je pripravenosť a aktívna účasť na seminároch, úspešnosť v hodnotených kultivovaných ústnych a písomných prejavoch a záverečný test so 70%-ou úspešnosťou.

Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom hodnotení menej ako 70 %.

Hodnotenie: A = 100% – 95%, B = 94% – 90%, C = 89% – 85%, D = 84% – 80%, E = 79% – 70%, FX = 69% – 0%.

Výsledky vzdelávania:

- Študent si osvojí všeobecnú klasifikáciu a vysvetlenie princípov spisovnosti a atribúty spisovného útvaru maďarského jazyka. Rozpozná spisovné a nespisovné jazykové javy v maďarčine. Posudzuje jazykové prejavy z hľadiska jazykovej kultúry a spisovnosti.
- Študent dokáže tvoriť vyspelé, kultivované texty v maďarčine. Rozlišuje jednotlivé komunikačné situácie pri výbere jazykových prostriedkov.
- Študent vie uplatniť nadobudnuté vedomosti a zručnosti v translačnom procese.

Stručná osnova predmetu:

- Jazyková kultúra a jazykové povedomie.
- Dejiny maďarskej jazykovej kultúry.
- Štandardná a subštandardná forma maďarského jazyka.
- Norma, úzus, kodifikácia maďarčiny.
- Vzťah štandardnej variety a maďarských nárečí.
- Cudzie slová v maďarčine.
- Jazyková politika a jazykové zákonodarstvo v Maďarsku.
- Jazyková situácia maďarského jazyka na Slovensku.
- Kultivovanie jazyka. Jazykovedné časopisy.
- Jazyková kultúra a správna výslovnosť.
- Jazyková kultúra v písomnostiach.
- Jazyková kultúra médií a internetu.

- Záverečný test a hodnotenie.

Odporučaná literatúra:

- Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>
- BALÁZS, G. – TAKÁCS, Sz. 2009. Bevezetés az antropológiai nyelvészettel. Celldömölk – Budapest: Paul Westermann-Phare.
- BENCZIK, V. 2004. Az Európai Unió nyelvi dilemmái. A többnyelvű Európa. In: BAKONYI, I. – NÁDAI, J. szerk. Győr, 94–101.
- CSERNUSNÉ ORTUTAY, K. – FORINTOS, É. szerk. 2000. Nyelvi jogok. Nyelv, Politika, Oktatás 3. kötet. Veszprém: Veszprémi Egyetemi Kiadó.
- É. KISS, K. 2004. Anyanyelvünk állapotáról. Budapest: Osiris Kiadó.
- Édes Anyanyelvünk, az Anyanyelvápolók Szövetsége folyóirata: <http://anyanyelvapolo.hu/edes-anyanyelvunk/>
- FÁBIÁN, P. – LŐRINCZE, L. 1999. Nyelvművelés. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.
- GEREBEN, F. 1999. Identitás, kultúra, kisebbség. Budapest: Osiris K. – MTA Kisebbségtudományi Intézet, 44–60; 84–100.
- GRÉTSY, L. – KEMÉNY G. szerk. 1996. Nyelvművelő kéziszótár. Budapest: Auktor Kiadó.
- H. VARGA, GY. 2001. Kommunikációs ismeretek. Budapest: Hungarvox Kiadó.
- HYMES, D. 1988. A nyelv és a társadalmi élet kölcsönhatásának vizsgálata. In: PLÉH, Cs. – SIKLAI, I. – TERESTYÉNI, T. vál. és szerk. 1988. Nyelv, kommunikáció cselekvés. Budapest: Tankönyvkiadó, 86–133.
- JAKAB, I. 1998. Nyelvünkrol önmagunkért. Bratislava: Kalligram.
- KEMÉNY, G. szerk. 1993. Normatudat–nyelvi norma. Budapest: MTA Nyelvtudományi Intézete.
- KISS, J. – SZÜTS L. szerk. 1988. A magyar nyelv rétegződése I–II. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- KISS, J. 1994. Magyar anyanyelvűek – magyar nyelvhasználat. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.
- KONTRA, M. szerk. 2003. Nyelv és társadalom a rendszerváltáskori Magyarországon. Budapest: Osiris Kiadó.
- NAGY, S. I. szerk. 2006. Interkulturális kommunikáció: nyelvi és kulturális sokszínűség Európában. Budapest: ELTE BTK, MTA, 8–28.
- KURTÁN, ZS. 2003. Szakmai nyelvhasználat. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.
- MINYA, K. 2006. Rendszerváltás – normaváltás. A magyar nyelvművelés története 1989-től napjainkig. Segédkönyvek a nyelvészettel tanulmányozásához sorozat. Budapest: Tinta Kiadó.
- Nádasdy Ádám nyelvművelő írásai, modern talking (& cetera): http://seas3.elte.hu/delg/publications/modern_talking/index.html
- NÁDASDY, Á. 2003. Ízlések és szabályok. Budapest: Magvető.
- TOLCSVAI NAGY, G. 1998. A nyelvi norma. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- ZIMÁNYI, Á. 1999. Nyelvhelyesség. Eger: EKTF Líceum Kiadó.
- ZIMÁNYI, Á. 1999. Nyelvhelyességi gyakorlókönyv. Eger: EKTF Líceum Kiadó.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Károly Presinszky, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 24.03.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií

Kód predmetu: ÚMJL/TRJVT/22   **Názov predmetu:** Jazykové vetvy a typy

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: Seminár

Odporeúčaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2   **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporeúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Celková záťaž študenta: 52 hodín

Seminár 26 hodín + samoštúdium a príprava na seminár 26 hodín.

Podmienky: Základnou podmienkou je pripravenosť a aktívna účasť na seminároch, úspešnosť v záverečnom teste so 70%-ou úspešnosťou. Kreditu nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom hodnotení menej ako 70 %.

Výsledky vzdelávania:

- Študent sa orientuje v predmete, metodike všeobecnej a konfrontačnej jazykovedy, má prehľad o vzniku jazyka a variabilite jazykov sveta.
- Študent pozná teórie kategorizácie jazykov sveta.
- Študent je schopný aplikovať teoretické poznatky v praxi, teda dokáže kategorizovať jazyky sveta z genetického, typologického a areálového hľadiska.

Stručná osnova predmetu:

- Jazyky sveta.
- Aspekty klasifikácie jazykov.
- Genetická klasifikácia jazykov.
- Dôkazy genetického príbuzenstva jazykových rodín a jazykov.
- Prehľad niektorých jazykových rodín.
- Indoeurópska jazyková rodina.
- Jednotlivé vetvy indoeuropskej jazykovej rodiny.
- Uralské jazyky.
- Altajské jazyky.
- Sino-tibetské jazyky.
- Semitsko-hamitské jazyky.
- Indiánske jazyky.
- Prezentácie seminárnych prác.

Odporeúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

CLAKSON, J.: Indo-European Linguistics. Cambridge: Cambridge University Press, 2007.

CRYSTAL, D.: A nyelv enciklopédiaja. Budapest: Osiris, 1998.

- ČERNÝ, J.: Dějiny lingvistiky. Olomouc: Votobia, 1996.
- FODOR, I.: A világ nyelvei. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1999.
- GENZOR, J.: Jazyky sveta: história a súčasnosť. Bratislava: Lingea, 2015.
- GODDARD, C.: The languages of east and Southeast Asia. New York: Oxford University Press, 2005.
- JOHANSSON, S.: A nyelv eredetéről. Budapest: Európa Kiadó, 2021.
- KENESEI, I.: A nyelv és a nyelvek. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1995.
- McMAHON, A. – McMAHON, R.: Language Classification by numbers. New York: Oxford University Press, 2005.
- NANOVSZKY, G. (ed.): Nyelvrokonaink. Budapest: Teleki László Alapítvány, 2000.
- SONG, J.: Linguistic Typology. New York: Routledge. 2001.
- THURGOOD, G. – LAPOLLA, R. (eds.): Sino-Tibetan Languages. New York: Routledge, 2006.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

madarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. habil. Dr. István Kozmács, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 14.02.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií

Kód predmetu: UMJL/TR/KPK/22   **Názov predmetu:** Kapitoly z populárnej kultúry

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: Seminár

Odporečaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporečaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

absolvoval (A)

Celková záťaž študenta: 50 hodín

semináre 26 hodín + samoštúdium, príprava a prezentácia referátu alebo seminárnej práce 14 hodín + príprava na semináre 10 hodín.

Podmienky: Aktívna účasť na seminároch, pravidelná príprava na seminárne cvičenia, príprava a prezentácia referátu alebo seminárnej práce. V priebehu semestra študent vypracuje a prezentuje kvalitný referát, resp. napíše seminárnu prácu z tematickej oblasti populárnej kultúry (20 bodov). V rámci seminárov realizuje praktické aktivity a prezentuje ich výsledky (10 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 21 bodov (70%).

Výsledky vzdelávania:

- Študent má prehľad o smerodajných koncepciach a prístupoch vo výskume populárnej kultúry.
- Študent pozná základné mechanizmy fungovania populárnej literatúry a kultúry, typológiu jej žánrov a hrdinov.
- Študent je schopný nadobudnúť teoretické a historické vedomosti a osvojené prístupy uplatniť pri vyučovaní literatúry.

Stručná osnova predmetu:

- Kritika kultúrnych opozícií: vysoká – nízka, elitná – masová, centrum – periféria.
- Populárna kultúra a literatúra v kritickej reflexii.
- Účasnícka, archivujúca a socio-kultúrna perspektíva výskumu populárnej kultúry.
- Systém žánrov a subžánrov populárnej literatúry.
- Intertextuálnosť a intermediálnosť v populárnej literatúre.
- Transmediálna svetotvorba v populárnej kultúre.
- Opakovanie, pokračovanie a seriálovosť v populárnej kultúre.
- Charakteristika a typológia populárneho hrdinu.
- Vznik detektívky a jej žánrové formácie v literatúre a vo filme.
- Vznik hororu a jeho žánrové formácie v literatúre a vo filme.
- Fanúšikovská kultúra a fan fiction.
- Populárna literatúra a kultúra v škole.
- Hodnotenie prezentácií študentov.

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

BENYOVSZKY, K. 2007. Bevezetés a krimi olvasásába. Dunaszerdahely: Lilium Aurum.

BENYOVSZKY, K. 2016. A Morgue utcától a Baker Streetig – és tovább. Pozsony: Kalligram.

BENYOVSZKY, K. 2019. Megközelítési szempontok a populáris irodalom és kultúra tanulmányozásához. Nitra: UKF v Nitre.

BÖSZÖRMÉNYI, G. – KÁRPÁTI, Gy. (szerk.) 2009. Zsánerben. Budapest: Mozinet.

H. NAGY, P. 2016. Alternatívák. A popkultúra kapcsolatrendszerei. Budapest: PRAE. HU.

H. NAGY, P. 2018. Médiumközi relációk. Dunaszerdahely: Nap Kiadó.

KESERŰ, J. 2021. Lehetnek sárkányaid is. A fantáziavilágok építése mint kulturális gyakorlat. Budapest: PRAE. HU.

LIMPÁR, I. (szerk.) 2021. Rémesen népszerű – szörnyek a populáris kultúrában. Budapest: Atheneum.

OLAY, Cs – WEISS, J. (szerk.) 2015. A művészettől a tömegkultúráig. Budapest: L# Harmattan.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

madarský jazyk

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Kristian Benyovszky, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 24.03.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií

Kód predmetu: UMJL/TR/KPK/22   **Názov predmetu:** Kapitoly z populárnej kultúry

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: Seminár

Odporečaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporečaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

absolvoval (A)

Celková záťaž študenta: 50 hodín

semináre 26 hodín + samoštúdium, príprava a prezentácia referátu alebo seminárnej práce 14 hodín + príprava na semináre 10 hodín.

Podmienky: Aktívna účasť na seminároch, pravidelná príprava na seminárne cvičenia, príprava a prezentácia referátu alebo seminárnej práce. V priebehu semestra študent vypracuje a prezentuje kvalitný referát, resp. napíše seminárnu prácu z tematickej oblasti populárnej kultúry (20 bodov). V rámci seminárov realizuje praktické aktivity a prezentuje ich výsledky (10 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 21 bodov (70%).

Výsledky vzdelávania:

- Študent má prehľad o smerodajných koncepciach a prístupoch vo výskume populárnej kultúry.
- Študent pozná základné mechanizmy fungovania populárnej literatúry a kultúry, typológiu jej žánrov a hrdinov.
- Študent je schopný nadobudnúť teoretické a historické vedomosti a osvojené prístupy uplatniť pri vyučovaní literatúry.

Stručná osnova predmetu:

- Kritika kultúrnych opozícií: vysoká – nízka, elitná – masová, centrum – periféria.
- Populárna kultúra a literatúra v kritickej reflexii.
- Účasnícka, archivujúca a socio-kultúrna perspektíva výskumu populárnej kultúry.
- Systém žánrov a subžánrov populárnej literatúry.
- Intertextuálnosť a intermediálnosť v populárnej literatúre.
- Transmediálna svetotvorba v populárnej kultúre.
- Opakovanie, pokračovanie a seriálovosť v populárnej kultúre.
- Charakteristika a typológia populárneho hrdinu.
- Vznik detektívky a jej žánrové formácie v literatúre a vo filme.
- Vznik hororu a jeho žánrové formácie v literatúre a vo filme.
- Fanúšikovská kultúra a fan fiction.
- Populárna literatúra a kultúra v škole.
- Hodnotenie prezentácií študentov.

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

BENYOVSZKY, K. 2007. Bevezetés a krimi olvasásába. Dunaszerdahely: Lilium Aurum.

BENYOVSZKY, K. 2016. A Morgue utcától a Baker Streetig – és tovább. Pozsony: Kalligram.

BENYOVSZKY, K. 2019. Megközelítési szempontok a populáris irodalom és kultúra tanulmányozásához. Nitra: UKF v Nitre.

BÖSZÖRMÉNYI, G. – KÁRPÁTI, Gy. (szerk.) 2009. Zsánerben. Budapest: Mozinet.

H. NAGY, P. 2016. Alternatívák. A popkultúra kapcsolatrendszerei. Budapest: PRAE. HU.

H. NAGY, P. 2018. Médiumközi relációk. Dunaszerdahely: Nap Kiadó.

KESERŰ, J. 2021. Lehetnek sárkányaid is. A fantáziavilágok építése mint kulturális gyakorlat. Budapest: PRAE. HU.

LIMPÁR, I. (szerk.) 2021. Rémesen népszerű – szörnyek a populáris kultúrában. Budapest: Atheneum.

OLAY, Cs – WEISS, J. (szerk.) 2015. A művészettől a tömegkultúráig. Budapest: L# Harmattan.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

madarský jazyk

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Kristian Benyovszky, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 24.03.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií	
Kód predmetu: ÚMJL/TR/KSF/22	Názov predmetu: Kontrastívne skúmanie maďarských a slovenských frazém
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:	
Forma výučby: Seminár	
Odporečaný rozsah výučby (v hodinách):	
Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26	
Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporečaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín semináre 26 hodín + samoštúdium a príprava prezentácie 24 hodín.	
Podmienky: Základnou podmienkou je pripravenosť a aktívna účasť na seminároch. V priebehu semestra vypracuje študent prezentáciu z vybranej témy kontrastívnej frazeológie podľa zadania vyučujúceho a prezentuje ho na seminári. Táto prezentácia je v rámci seminárnej skupiny analyzovaná a hodnotená (15 bodov). Na konci semestra študenti absolvujú aj krátke záverečné testy (15 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom hodnotení menej ako 70%.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent si osvojí definovanie, klasifikáciu a charakteristiku základných frazeologických jednotiek maďarského a slovenského jazyka, ovláda komplexnú frazeologickú interpretáciu, vrátane fungovania frazeologizmov v texte. • Študent sa oboznámi s významnými frazeologickými zbierkami z maďarského a slovenského kontextu, ilustruje kontrastívne frazeologické jednotky konkrétnymi príkladmi. • Študent vie uplatniť nadobudnuté vedomosti a zručnosti z kontrastívnej frazeológie v translačnom procese.	
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Frazeológia ako vedná disciplína • Frazéma ako prvok spontánneho rečového prejavu. • Expresívna povaha frazém a ich emocinálno-výrazová hodnota. • Charakteristika frazeologických jednotiek. • Klasifikácia frazeologických jednotiek. • Špeciálne typy frazém. • Syntaktická stavba frazémy. • Etimológia a aktualizácia frazém. • Kontrastívne skúmanie frazeologických jednotiek. • Maďarské frazeologické zbierky, slovníky. • Slovenské frazeologické zbierky, slovníky.	

- Dvojjazyčné frazeologické zbierky, slovníky.
- Krátky písomný test a hodnotenie referátov.

Odporučaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

BÁRDOSI, V. – HESSKY, R. 1992. Frazeológiai egységek szótári leírásának kérdései. Filológiai Közlöny, 3–4., 103–113.

BÁRDOSI, V. 2012. Magyar szólások, közmondások adatbázisa. 14000 szólás, közmondás, helyzetmondat magyarázata stílusztikai jelzéssel, a típus feltüntetésével, fogalomkori szómutatóval. Budapest: Tinta Könyvkiadó. https://baranyilaszlozsolt.com/pciskola/TAMOP-4_2_5-09_Magyar_szolasok_kozmondasok_adatbazisa.pdf

BÁRDOSI, V. 2015. Szólások, közmondások eredete. Frazeológiai etimológiai szótár. Budapest: Tinta Könyvkiadó.

Bratislava – Praha: SPN.

FORGÁCS, T. 2007. Bevezetés a frazeológiába. A szólás- és közmondáskutatás alapjai. Budapest: Tinta Kiadó.

HABOVŠTIAKOVÁ, K. – KROŠLÁKOVÁ, E. 1996. Frazeologický slovník. Človek a príroda vo frazeológií. 1. vyd. Bratislava: Veda.

MARGALITS, E. 1897. Magyar közmondások és közmondásszerű szólások. Budapest: Kókai. <https://mek.oszk.hu/09100/09112/html/0003/tartalomjegyzek.html>

MLACEK, J. 1984. Slovenská frazeológia. 2. vyd. Bratislava: SPN.

MLACEK, J. 2001. Tvary a tváre frazém v slovenčine. Bratislava: Stimul.

O. NAGY, G. 1966. Magyar szólások és közmondások. Budapest: Gondolat Kiadó.

SMIEŠKOVÁ, E. – SIMOVÁ, E. 1981–1984. Szlovák-magyar frazeológiai szótár: Slovensko-maďarský frazeologický slovník. Magyar-szlovák frazeológiai szótár: Maďarsko-slovenský frazeologický slovník.

SMIEŠKOVÁ, E. 1988. Malý frazeologický slovník. Bratislava: SPN.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský a slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Károly Presinszky, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 24.03.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií	
Kód predmetu: ÚMJL/TR/KSF/22	Názov predmetu: Kontrastívne skúmanie maďarských a slovenských frazém
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:	
Forma výučby: Seminár	
Odporečaný rozsah výučby (v hodinách):	
Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26	
Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporečaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín semináre 26 hodín + samoštúdium a príprava prezentácie 24 hodín.	
Podmienky: Základnou podmienkou je pripravenosť a aktívna účasť na seminároch. V priebehu semestra vypracuje študent prezentáciu z vybranej témy kontrastívnej frazeológie podľa zadania vyučujúceho a prezentuje ho na seminári. Táto prezentácia je v rámci seminárnej skupiny analyzovaná a hodnotená (15 bodov). Na konci semestra študenti absolvujú aj krátke záverečné testy (15 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom hodnotení menej ako 70%.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent si osvojí definovanie, klasifikáciu a charakteristiku základných frazeologických jednotiek maďarského a slovenského jazyka, ovláda komplexnú frazeologickú interpretáciu, vrátane fungovania frazeologizmov v texte. • Študent sa oboznámi s významnými frazeologickými zbierkami z maďarského a slovenského kontextu, ilustruje kontrastívne frazeologické jednotky konkrétnymi príkladmi. • Študent vie uplatniť nadobudnuté vedomosti a zručnosti z kontrastívnej frazeológie v translačnom procese.	
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Frazeológia ako vedná disciplína • Frazéma ako prvok spontánneho rečového prejavu. • Expresívna povaha frazém a ich emocinálno-výrazová hodnota. • Charakteristika frazeologických jednotiek. • Klasifikácia frazeologických jednotiek. • Špeciálne typy frazém. • Syntaktická stavba frazémy. • Etimológia a aktualizácia frazém. • Kontrastívne skúmanie frazeologických jednotiek. • Maďarské frazeologické zbierky, slovníky. • Slovenské frazeologické zbierky, slovníky.	

- Dvojjazyčné frazeologické zbierky, slovníky.
- Krátky písomný test a hodnotenie referátov.

Odporučaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

BÁRDOSI, V. – HESSKY, R. 1992. Frazeológiai egységek szótári leírásának kérdései. Filológiai Közlöny, 3–4., 103–113.

BÁRDOSI, V. 2012. Magyar szólások, közmondások adatbázisa. 14000 szólás, közmondás, helyzetmondat magyarázata stílusztikai jelzéssel, a típus feltüntetésével, fogalomkori szómutatóval. Budapest: Tinta Könyvkiadó. https://baranyilaszlozsolt.com/pciskola/TAMOP-4_2_5-09_Magyar_szolasok_kozmondasok_adatbazisa.pdf

BÁRDOSI, V. 2015. Szólások, közmondások eredete. Frazeológiai etimológiai szótár. Budapest: Tinta Könyvkiadó.

Bratislava – Praha: SPN.

FORGÁCS, T. 2007. Bevezetés a frazeológiába. A szólás- és közmondáskutatás alapjai. Budapest: Tinta Kiadó.

HABOVŠTIAKOVÁ, K. – KROŠLÁKOVÁ, E. 1996. Frazeologický slovník. Človek a príroda vo frazeológií. 1. vyd. Bratislava: Veda.

MARGALITS, E. 1897. Magyar közmondások és közmondásszerű szólások. Budapest: Kókai. <https://mek.oszk.hu/09100/09112/html/0003/tartalomjegyzek.html>

MLACEK, J. 1984. Slovenská frazeológia. 2. vyd. Bratislava: SPN.

MLACEK, J. 2001. Tvary a tváre frazém v slovenčine. Bratislava: Stimul.

O. NAGY, G. 1966. Magyar szólások és közmondások. Budapest: Gondolat Kiadó.

SMIEŠKOVÁ, E. – SIMOVÁ, E. 1981–1984. Szlovák-magyar frazeológiai szótár: Slovensko-maďarský frazeologický slovník. Magyar-szlovák frazeológiai szótár: Maďarsko-slovenský frazeologický slovník.

SMIEŠKOVÁ, E. 1988. Malý frazeologický slovník. Bratislava: SPN.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský a slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Károly Presinszky, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 24.03.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií

Kód predmetu: UMJL/TRKRU/22   **Názov predmetu:** Kultúrne reálie a umelecký preklad

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: Seminár

Odporeúčaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporeúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

priebežné hodnotenie (PH)

Celková záťaž študenta: 75 hodín.

Semináre 26 hodín + samoštúdium a riešenie seminárnych zadanií 39 hodín+ príprava na test 10 hodín.

Podmienky:

Základnou podmienkou je pripravenosť a aktívna účasť na seminároch. Záverečný test so 70%-ou úspešnosťou. V priebehu semestra vypracuje študent seminárnu prácu a prezentuje výsledky. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom hodnotení menej ako 70 %.

Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .

Výsledky vzdelávania:

- Študent identifikuje a interpretuje rôzne definície kultúrnych reálií.
- Študent pozná stratégie medzikultúrnej mediácie.
- Študent má dostatočné teoretické vedomosti i praktické zručnosti v rámci umeleckého prekladu.
- Študent rieši seminárové zadanie, prezentuje pred skupinou študentov výsledky vlastnej tvorivej práce: analýzu vybraného prekladu z hľadiska kultúrnych reálií.

Stručná osnova predmetu:

- Definície pojmu kultúrne reálií.
- Geografické reálie.
- Reálie každodenného života.
- Reálie umenia a kultúry.
- Spoločensko-politicke reálie.
- Možnosti prekladu reálií.
- Transkripcia a transliterácia.
- Požičovanie slov.
- Analogický preklad.
- Komentovanie.
- Analýza umeleckého textu - prístupy a postupy.
- Interpretácia umeleckého textu ako východisko prekladu – práca s rozličnými typmi textov.

- Zhrnutie, test.

Odporučaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania:<https://edu.ukf.sk/>

BÁRDOSI, V. (ed): Reáliák – A lexikológiától a frazeológiáig. Értelmezések és fordítási kérdések. Budapest, Tinta Kiadó, 2013

ELIAŠOVÁ, V.: Tvorivé písanie a možnosti jeho využitia v edukačnom procese. Bratislava, 2011.

GROMOVÁ, E.: Úvod do translatológie. Nitra, 2009.

GROMOVÁ, E.: Teória a didaktika prekladu. Nitra, 2003.

HELTAI, P.: Ekvivalencia és kulturálisan kötött kifejezések a fordításban. In: Heltai P. (ed.): Nyelvi modernizáció. Szaknyelv, fordítás, terminológia. A XVI. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus elpadásai. Gödöllő, MANYE. 2007.

KÁROLY, K. – FÓRIS, Á. (eds.): New Trends in Translation Studies. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2005

KLAUDY, K.: Bevezetés a fordítás elméletébe. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2018.

SIMON, Sh.: A kultúra és a fordítás határainak újragondolása. In: N. Kovács Tímea (ed.) A fordítás mint kulturális praxis. Pécs, Jelenkor Kiadó, 2004.

SZEGEDY-MASZÁK, M.: A megértés módozatai: fordítás és hatástörténet. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2003.

TELLINGER, D: A reáliák fordítása a fordító kulturális kompetenciája szemszögéből. Fordítástudomány, 2003/2., 58-70.

VALLÓ, Zs.: A fordítás pragmatikai dimenziói és a kulturális reáliák. Fordítástudomány.2000, 2. évf. 1. szám. 34-49.

VERMES, A.: A relevancia-elmélet alkalmazása a kultúra-specifikus kifejezések fordításának vizsgálatában. Fordítástudomány, 2004, VI./2., 5-17.

VILIKOVSKÝ, J.: Preklad ako tvorba. Bratislava, 1984.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk, slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Anikó Tóth, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 24.03.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií

Kód predmetu: ÚMJL/TR/LES/22   **Názov predmetu:** Lexikálna sémantika

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: Prednáška / Seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 / 2 **Za obdobie štúdia:** 26 / 26

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporučaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

priebežné hodnotenie (PH)

Celková záťaž študenta: 100 hodín

Prednášky (26) a semináre (26) 52 hodín + príprava na semináre 26 hodín + samoštúdium a príprava na písomné testy 22 hodín.

Podmienky:

Základnou podmienkou je pripravenosť a aktívna účasť na prednáškach a seminároch, úspešnosť v rámci dvoch písomných testov so 70%-ou úspešnosťou.

Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom hodnotení menej ako 70 %.

Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .

Výsledky vzdelávania:

- Študent ovláda teoretické a praktické poznatky z oblasti lexikálnej sémantiky.
- Študent vie analyzovať text z lexikálno-sémantického hľadiska.
- Študent pozná a vie používať lexikografické zdroje, slovníky.
- Študent dokáže využiť poznatky v oblasti jazykovedy, translatológie.

Stručná osnova predmetu:

- Pojem, predmet, výskumné oblasti lexikálnej sémantiky.
- Lexikografia. Druhy a charakterizovanie slovníkov. Maďarsko-slovenské dvojjazyčné slovníky.
- Lexikálno-sémantické charakteristické znaky apelatív, proprií, frazeologizmov.
- Kategorizácia maďarskej slovnej zásoby podľa pôvodu.
- Lexika podľa používania slov v živej reči: archaizmy a neologizmy.
- Kategorizácia slovnej zásoby z teritoriálneho a spoločenského hľadiska. Druhy dialektizmov, lexika societ, terminológia vedných odborov.
- Používanie maďarského jazyka na Slovensku. Charakteristické črty variety maďarského jazyka na Slovensku.
- Význam, používanie jazyka a jazykový systém. Význam, sémantická variabilita používania slovných druhov
- Význam substantív.
- Význam slovesa.

- Význam prídavného mena, príslovky, zámena.
- Polysémia. Synonymia.
- Štýl lexém. Zmena významu.

Odporučaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

BAUKO, J. 2019. Társadalom és névhasználat. Magyar névtani kutatások Szlovákiában. Budapest: Magyar Nyelvtudományi Társaság és az ELTE BTK Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektilógiai Tanszéke. http://real.mtak.hu/99620/1/08_MN%C3%89_Bauko_Tars_es_nevhaszn_v6_korr_final_190704.pdf

CRYSTAL, D. 1998. A nyelv enciklopédiaja. Budapest: Osiris Kiadó. <https://www.scribd.com/doc/132956173/D-Crystal-A-nyelv-enciklopediaja>

FARKAS, T. – SLÍZ, M. (szerk.) 2020. Tulajdonnevek és szótárak. Budapest: ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézete és a Magyar Nyelvtudományi Társaság. http://real.mtak.hu/112301/1/Tulajdonnevek_es_szotarak.pdf

HADROVICS, L. 1982. Magyar történeti jelentéstan. Rendszeres gyakorlati szókincsvizsgálat. Budapest: Akadémiai Kiadó.

HAJDÚ, M. (szerk.) 1988. A magyar nyelv rétegződése, táji tagolódása. Budapest: Tankönyvkiadó.

A. JÁSZÓ, A. (szerk.) 2007. A magyar nyelv könyve. Budapest: Trezor Kiadó. <https://www.scribd.com/doc/125463345/A-magyar-nyelv-konyve>

KESZLER, B. 1987. A mai magyar nyelv. Budapest: Tankönyvkiadó.

KIEFER, F. 2000. Jelentéselmélet. Budapest: Corvina. <https://docplayer.hu/19854797-Jelenteselmelet-kiefer-ferenc.html>

KIEFER, F. (szerk.) 2003. A magyar nyelv kézikönyve. Budapest: Akadémiai Kiadó.

KIEFER, F. (szerk.) 2006. Magyar nyelv. Budapest: Akadémiai Kiadó.

LANSTYÁK, I. 2000. A magyar nyelv Szlovákiában. Budapest–Pozsony: Osiris – MTA Kisebbség-kutató Műhely – Kalligram. <http://real.mtak.hu/24413/1/AMagyarNyelvSzlovakianban2000.pdf>

PETHŐ, J. 2004. Jelentéstan. Tankönyv a BA-képzés számára. Budapest: Bölcsész Konzorcium. <http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Magyar/107Peth%F5/JELTANVEGLEG.pdf>

SZABÓMIHÁLY, G. – LANSTYÁK, I. (szerk.) 2011. Magyarok Szlovákiában VII. kötet. Nyelv. Somorja: Fórum Kisebbségtutató Intézet. <http://mek.oszk.hu/10400/10478/10478.pdf>

TOLCSVAI NAGY, G. 2013. Bevezetés a kognitív nyelvészethez. Budapest: Osiris Kiadó.

TOLCSVAI NAGY, G. (szerk.) 2017. Nyelvtan. Budapest: Osiris Kiadó.

TOLCSVAI NAGY, G. 2021. Kognitív szemantika. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó. https://www.eltereader.hu/media/2021/04/Tolcsvai-Nagy-Gabor_Kognitiv-szemantika_WEB.pdf

ZSEMLYEI, J. 2002. A mai magyar nyelv szókészlete és szótárai. Kolozsvár: Erdélyi Tankönyvtanács.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PhDr. Gábor Nagy, DrSc., doc. PaedDr. Ján Bauko, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 14.02.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií

Kód predmetu: UMJL/TR/MPR1/22   **Názov predmetu:** Metodika prekladu 1.

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: Prednáška / Seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

priebežné hodnotenie (PH)

Celková záťaž študenta: 100 hodín

Prednášky 13 hodín + Semináre 13 hodín + príprava na prednášky a semináre 26 hodín + samoštúdium 22 hodín + príprava na písomné testy 26 hodín.

Podmienky:

Základnou podmienkou je pripravenosť a aktívna účasť na seminároch, vypracovanie domáčich úloh (preklady krátkych textov v rozsahu do 1 000 zn.), úspešnosť v rámci dvoch písomných testov (70%). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom hodnotení menej ako 70 %.

Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % - 80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69

Výsledky vzdelávania:

- Študent ovláda základné pojmy a termíny translatológie v maďarskom i slovenskom jazyku.
- Študent pozná najdôležitejšie pomôcky a zdroje, ktoré môže pri preklade využívať.
- Študent má prehľad o jednotlivých fázach translačného procesu, najdôležitejších gramatických postupoch a operáciách v relácii slovensko-maďarskej.
- Študent dokáže vytvoriť akceptovateľný preklad krátkeho textu v slovenskom jazyku do maďarčiny, resp. krátkeho textu v maďarskom jazyku do slovenčiny so všeobecnenou tematikou (napr. pozvánka, oznámenie, správa a pod.).

Stručná osnova predmetu:

- Translatológia ako veda, základné pojmy a termíny translatológie
- Vývoj maďarskej translatológie a jej najvýznamnejšie osobnosti
- Prekladateľské kompetencie, translačný proces, význam analýzy a interpretácie východiskového textu
- Problematika ekvivalencie a invariantu pri prekladaní
- Teória skoposu, funkcionálna teória prekladu
- Slovníky, encyklopédie, tlačené a on-line zdroje pri translačnom procese, práca so zdrojmi
- Norma a preklad, základné kodifikačné príručky v slovenskom a v maďarskom jazyku
- Norma a jazykový úzus, otázka normy v prípade pluricentrických jazykov

- Prekladateľské stratégie, postupy a operácie (gramatické, lexikálne, štylisticko-sémantické, pragmatické)
- Typické gramatické postupy a operácie v relácii slovensko-maďarskej
- Deagentizácia v slovenskom a v maďarskom jazyku, preklad slovenských pasívnych konštrukcií do maďarčiny
- Problematika prekladania atributívnych konštrukcií v relácii slovensko-maďarskej
- Slovosled a aktuálne vetté členenie ako prekladateľský problém v slovensko-maďarskej relácii

Odporučaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

GROMOVÁ, E.: Úvod do translatológie. Nitra: UKF, 2009.

HELTAI, P.: A fordító és a nyelvi normák I. Magyar Nyelvőr 128/2004, č. 4, s. 407–434. (<http://epa.oszk.hu/00100/00188/00036/pdf/128403.pdf>)

HELTAI, P.: A fordító és a nyelvi normák III. Magyar Nyelvőr 129/2005, č. 2, s. 165–172.

HOCHEL, B.: Preklad ako komunikácia. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1990.

KLAUDY K.: Bevezetés a fordítás elméletébe. Budapest: Scholastica, 1999.

KLAUDY K.: Bevezetés a fordítás gyakorlatába. Budapest: Scholastica, 1999.

SZABÓMIHÁLY, G.: A főnévi alaptagú szlovák szerkezetek magyar megfelelői - fordítási és nyelvtervezési problémák. In. Tanulmányok a kétnyelvűségről III. - Bratislava : Kalligram Kiadó, 2005. S. 131-158.

SZABÓMIHÁLY, GA fordítottság jelei a szlovákiai magyar szövegekben. In. Gizella Szabómihály, István Lanstyák: Magyarok Szlovákiában VII. kötet. Nyelv. Šamorín : Fórum Kisebbségtudományos Intézet, 2011, S. 273-288.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk, slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Gizella Szabómihály, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 25.03.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií

Kód predmetu: Názov predmetu: Metodika prekladu 2.
UMJL/TR/MPR2/22

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: Prednáška / Seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 / 2 **Za obdobie štúdia:** 26 / 26

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 5

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

priebežné hodnotenie (PH)

Celková záťaž študenta: 125 hodín

Prednášky 26 hodín + Semináre 26 hodín + príprava na prednášky a semináre 26 hodín + samoštúdium 22 hodín + príprava na písomný test 25 hodín.

Podmienky:

Základnou podmienkou je pripravenosť a aktívna účasť na seminároch, vypracovanie domáčich úloh (preklady krátkych textov v rozsahu do 1 800 zn.), úspešnosť v rámci písomného testu (70%), vypracovanie referátu z odbornej literatúry. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom hodnotení menej ako 70 %.

Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .

Výsledky vzdelávania:

- Študent ovláda teoretické základy a praktické postupy prekladania lingvokultúrem s osobitným zreteľom na preklad rôznych typov vlastných mien.
- Študent pozná charakteristické znaky administratívneho štýlu v slovenskom a v maďarskom jazyku.
- Študent ovláda preklad gramatických konštrukcii, charakteristických pre administratívny štýl do cieľového jazyka.
- Študent dokáže preložiť kratšie administratívno-právne texty, resp. ktoré sa v rámci bežnej administratívnej komunikácie vyskytujú.

Stručná osnova predmetu:

- Základné pojmy
- Pojem lingvokultúrema, typy lingvokultúrem
- Typické prekladateľské postupy v slovensko-maďarskej relácii
- Prekladanie rôznych typov vlastných mien
- Internacionálizmy a cudzie výrazy v slovenčine a v maďarčine
- Základné špecifiká odborných (administratívnych) textov v slovenčine a v maďarčine
- Typické syntaktické prostriedky administratívneho štýlu v slovenčine a v maďarčine
- Rešerš pri prekladaní administratívnych textov

- Analýza a preklad konkrétnych typov administratívnych textov zo slovenčiny do maďarčiny: oznamy.
- Analýza a preklad konkrétnych typov administratívnych textov zo slovenčiny do maďarčiny: výzvy.
- Analýza a preklad konkrétnych typov administratívnych textov zo slovenčiny do maďarčiny: záznamy
- Analýza a preklad konkrétnych typov administratívnych textov zo slovenčiny do maďarčiny: odpoveď na stážnosť
- Záverečný test

Odporučaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

GROMOVÁ, E.: Úvod do translatológie. Nitra: UKF, 2009.

HOCHEL, B.: Preklad ako komunikácia. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1990.

KLAUDY K.: Bevezetés a fordítás elméletébe. Budapest: Scholastica, 1999.

KLAUDY K.: Bevezetés a fordítás gyakorlatába. Budapest: Scholastica, 1999.

RAKŠÁNYIOVÁ, J.: Preklad ako interkultúrna komunikácia. Bratislava: AnaPress, 2005.

SZABÓMIHÁLY, G.: Slovosled v slovenčine a v maďarčine z hľadiska kontrastívnej lingvistiky a translatológie (atributívne syntagmy), In. Jazyk a komunikácia v súvislostiach. - Bratislava : Univerzita Komenského, 2005. S. 131–140.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk, slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Gizella Szabómihály, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 25.03.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií

Kód predmetu:

ÚMJL/TR/

MORF/22

Názov predmetu: Morfológia (slovné druhy, tvaroslovie)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: Prednáška / Seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 / 2 **Za obdobie štúdia:** 26 / 26

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

skúška (S)

Celková záťaž študenta: 100 hodín

Prednášky (26) a semináre (26) 52 hodín + príprava na semináre 16 hodín + príprava seminárnej práce 10 hodín + samoštúdium, príprava na ústnu skúšku 20 hodín + ústna skúška 2 hodiny.

Podmienky:

Základnou podmienkou je pripravenosť a aktívna účasť na prednáškach a seminároch (10 bodov), odovzdanie seminárnej práce (komplexný morfológický rozbor textu, 20 bodov) a úspešné absolvovanie ústnej skúšky (70 bodov).

Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov.

Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .

Výsledky vzdelávania:

- Študent nadobudne teoretické i praktické vedomosti z oblasti morfológie.
- Študent ovláda lingvistickú terminológiu z morfológie.
- Študent je schopný analyzovať text z morfologického hľadiska, dokáže určiť slovnodruhové zaradenie i morfém slov.
- Študent dokáže osvojené poznatky aplikovať v oblasti jazykovedy i vo vyučovacom procese.

Stručná osnova predmetu:

- Pojem, výskumné oblasti morfológie.
- Pojem slovný druh. Kritériá a problémy zaradenia slovných druhov.
- Triedenie slovných druhov v maďarskom jazyku. Lexikálne a aktuálne slovné druhy.
- Význam, syntaktická funkcia, morfologické vlastnosti, druhy slovies.
- Význam, syntaktická funkcia, morfologické vlastnosti, druhy podstatných mien, prídavných mien, čísloviek, zámen.
- Význam, syntaktická funkcia, morfologické vlastnosti, druhy príslovek, neurčitých slovesných tvarov, citoslovie.
- Systém neohybných slovných druhov. Význam, syntaktická funkcia, morfologické vlastnosti,

druhy predložiek, postpozícií, slovesných predpon, pomocných slovies, spojok, častíc.

- Klasifikácia morfém. Systém koreňových morfém a sufixov. Spájanie morfém.
- Druhy koreňových morfém: jedno- a viactvarové morfemy. Koreňové morfemy slovies a menných slovných druhov.
- Derivácia. Funkcia a význam derivačných morfém. Časovanie a skloňovanie. Tvarové prípony slovies a menných slovných druhov.
- Pojem, charakteristika zložených slov. Gramatická klasifikácia kompozít.
- Zriedkavejšie formy tvorenia slov.
- Rozbor textov zo slovnodruhového a tvaroslovného hľadiska.

Odporučaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

BAUKO, J. 2009. Ragadványnév-vizsgálatok kétnyelvű környezetben. Négy szlovákiai magyar település ragadványnévrendszere. Nyitra–Budapest: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem – Magyar Nyelvtudományi Társaság.

BENKŐ, L. 1984. A magyar fiktív (passzív) tövű igék. Budapest: Akadémiai Kiadó.

DOBSONYI, S. – HANGAY, Z. – NAGY, K. 2003. Szófajtani elemzések. Budapest: Tinta Könyvkiadó.

CSERNICSKÓ, I. – KARMACSI, Z. 2008. Szófajtan és morfológia. Beregszász: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola.

<https://www.kmf.uz.ua/hun114/images/konyvek/>

Csernicsko_Karmacsi_Szofajtan_es_morfologia.pdf

A. JÁSZÓ, A. (szerk.) 2007. A magyar nyelv könyve. Budapest: Trezor Kiadó.

<https://www.scribd.com/doc/125463345/A-magyar-nyelv-konyve>

KESZLER, B. (szerk.) 2000. Magyar grammatika. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

KESZLER, B. – LENGYEL, K. 2002. Kis magyar grammatika. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

KESZLER, B. – LENGYEL, K. 2009. Magyar grammatikai gyakorlókönyv. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. <https://www.scribd.com/document/329899952/Magyar-Grammatika-Gyakorlokonyv>

KISS, G. – KOHÁRI, A. 2019. Nyelvészeti kisszótár. Budapest: Tinta Könyvkiadó.

KROŠLÁKOVÁ, E. – PONGÓ, S. – TELEKIOVÁ, H. 1999. Slovensko-maďarský a maďarskoslovenský

slovník jazykovedných termínov. / Magyar–szlovák és szlovák–magyar nyelvészeti terminológiai szótár. Nitra: UKF.

LADÁNYI, M. – HRENEK, É. (szerk.) 2019. Alkalmazott nyelvészeti kisszótár. Budapest: ELTE BTK.

P. LAKATOS I. 2006. Grammatikai gyakorlókönyv (mintaelemzésekkel és segédanyagokkal).

Budapest: Bölcsész Konzorcium. <https://mek.oszk.hu/04800/04891/04891.pdf>

RÁCZ, E. – SZATHMÁRI, I. (szerk.) 1989. Tanulmányok a mai magyar nyelv szófajtana és alaktana köréból. Budapest: Tankönyvkiadó.

T. SOMOGYI, M. 2000. Toldalékkreendszerezésünk vitás kérdései. Budapest: Tinta Könyvkiadó.

TOLCSVAI NAGY, G. (szerk.) 2000. Nyelvi fogalmak kisszótára. Budapest: Korona Kiadó.

TOLCSVAI NAGY, G. (szerk.) 2017. Nyelvtan. Budapest: Osiris Kiadó.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Ján Bauko, PhD.,**Dátum poslednej zmeny:** 05.06.2022**Schválil :** Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií

Kód predmetu: ÚMJL/TR/ ONOM/22	Názov predmetu: Onomastika a preklad
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: Seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

absolvoval (A)

Celková záťaž študenta: 50 hodín

semináre 26 hodín + príprava prezentácie referátu 6 hodín + príprava záverečnej seminárnej práce 18 hodín.

Podmienky:

Základnou podmienkou je pripravenosť a aktívna účasť na seminároch, prezentácia referátu a záverečná seminárna práca z onomastiky na základe vlastného výskumu študenta.

Výsledky vzdelávania:

- Študent získa vedomostí o základných onomastických kategóriách, nadobudne praktické zručnosti z oblasti onomastiky, osvojí si prácu s historickými mapami i schopnosť lokalizovať geografické názvy.
- Študent pozná postupy onomastického výskumu, metódy a pramene heuristického výskumu vlastných mien.
- Študent je pripravený realizovať vlastný onomastický výskum.
- Študent dokáže osvojené poznatky aplikovať v oblasti jazykovedy, analyzovať typy prekladov v proprieálnej sfére jazyka.

Stručná osnova predmetu:

- Onomastika v systéme vied. Teoretické otázky onomastiky.
- Výskumné oblasti onomastiky.
- Onomastická terminológia.
- Metodika výskumu proprií.
- Propriá v slovníkoch.
- Preklad vlastných mien.
- Používanie vlastných mien v slovensko-maďarskom bilingválnom prostredí.
- Systém a druhy vlastných mien.
- Úradné a neúradné antroponymá.
- Systém topónym.
- Systém chrématoným.

- Bilingválna onymická krajina.
- Prezentácia seminárnej práce z onomastiky na základe výskumov študenta.

Odporučaná literatúra:

- Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>
- BAUKO, J. 2009. Ragadványnév-vizsgálatok kétnyelvű környezetben. Négy szlovákiai magyar település ragadványnévrendszer. Nyitra–Budapest: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem – Magyar Nyelvtudományi Társaság.
- BAUKO, J. 2015. Bevezetés a szocioonomasztikába. Nyitra: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem. <http://real.mtak.hu/27485/7/Bauko%20J%C3%A1nos-Bevezet%C3%A9s%20a%20szocioonomasztik%C3%A1ba.pdf>
- BAUKO, J. 2019. Társadalom és névhasználat. Magyar névtani kutatások Szlovákiában. Budapest: Magyar Nyelvtudományi Társaság és az ELTE BTK Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszéke. http://real.mtak.hu/99620/1/08_MN%C3%89_Bauko_Tars_es_nevhaszn_v6_korr_final_190704.pdf
- BAUKO, J. – BENYOVSZKY, K. (szerk.) 2013. Tulajdonnevek a fordítás és a kétnyelvűség kontextusában. Nyitra: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem.
- BAUKO, J. – BENYOVSZKY, K. (szerk.) 2014. A nevek szemiotikája. Nyitra–Budapest: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem – Magyar Szemiotikai Társaság.
- BÖLCSKEI, A. – FARKAS, T. – SLÍZ, M. (szerk.) 2017. Magyar és nemzetközi névtani terminológia. Hungarian and International Onomastic Terminology. Uppsala–Budapest: International Council of Onomastic Sciences – Magyar Nyelvtudományi Társaság. https://edit.elte.hu/xmlui/static/pdfjs/web/viewer.html?file=https://edit.elte.hu/xmlui/bitstream/handle/10831/34318/HunIntOnomTerm2017_withCover.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- FARKAS, T. 2009. Családnév-változtatások Magyarországon. Nyelvtudományi Értekezések 159. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- FARKAS, T. – SLÍZ, M. (szerk.) 2015. Magyar névkutatás a 21. század elején. Budapest: Magyar Nyelvtudományi Társaság – ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet. <https://mek.oszk.hu/14700/14775/14775.pdf>
- FARKAS, T. – SLÍZ, M. (szerk.) 2020. Tulajdonnevek és szótárak. Budapest: ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézete és a Magyar Nyelvtudományi Társaság. http://real.mtak.hu/112301/1/Tulajdonnevek_es_szotarak.pdf
- FEHÉRTÓI, K. 2004. Árpád-kori személynévtár. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- FERCSIK, E. – RAÁTZ, J. 2009. Keresztnevek enciklopédiaja. A leggyakoribb női és férfinevek. Budapest: Tinta Könyvkiadó. https://dtk.tankonyvtar.hu/bitstream/handle/123456789/8866/Keresztnevek_enciklopediaja.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- N. FODOR, J. 2010. Személynevek rendszere a kései ómagyar korban. A Felső-Tisza-vidék személyneveinek nyelvi elemzése (1401–1526). Magyar Névtani Értekezések 2. Budapest: ELTE. http://nfodorj.web.elte.hu/index_elemei/0_NFJ_szn%20rendszere_vegl_abras_szimpla_szines.pdf
- B. GERGELY, P. 1977. A kalotaszegi magyar ragadványnevek rendszere. Bukarest: Kriterion Kiadó.
- GYŐRFFY, E. 2018. Helynév-szociológia. A Magyar Névarchívum Kiadványai 47. Debrecen: Debreceni Egyetemi Kiadó. <https://mek.oszk.hu/18600/18676/18676.pdf>
- HAJDÚ, M. 1974: Magyarbecézőnevek. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- HAJDÚ, M. 2003. Általános és magyar névtan. Budapest: Osiris Kiadó.
- HAJDÚ, M. 2010. Családnevek enciklopédiaja. Leggyakoribb mai családneveink. Budapest: Tinta Könyvkiadó. https://dtk.tankonyvtar.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/8871/Csaladnevek_enciklopediaja.pdf?sequence=1

- HOFFMANN, I. 1993. Helynevek nyelvi elemzése. Debrecen: Debreceni Egyetem.
<https://mnytud.arts.unideb.hu/sorozat/helynev/hnnyel.pdf>
- Strana: 3
- HOFFMANN, I. 2003. Magyar helynévkutatás 1958–2002. A Magyar Névarchívum Kiadványai 7. Debrecen: A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszéke. <https://mek.oszk.hu/01700/01700/01700.pdf>
- HOFFMANN, I. – RÁCZ, A. – TÓTH, V. 2018. Régi magyar helynévadás. A korai ómagyar kor helynevei mint a magyar nyelvtörténet forrásai. Budapest: Gondolat Kiadó.
- KÁLMÁN, B. 1989. A nevek világa. Debrecen: Csokonai Kiadó.
- KÁZMÉR, M. 1993. Régi magyar családnevek szótára. XIV–XVII. sz. Budapest: Magyar Nyelvtudományi Társaság.
- KISS, L. 1998. Földrajzi nevek etimológiai szótára. I-II. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- MEZŐ, A. 1982. A magyar hivatalos helységnévadás. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- NÉVTANI ÉRTESENŐ folyóirat: <https://edit.elte.hu/xmlui/handle/10831/6721>
- ÖRDÖG, F. 1973. Személynévvizsgálatok Göcsej és Hetés területén. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- SLÍZ, M. 2019. A tulajdonnevek fordítása – funkcionális, névelméleti megközelítésben. I. A név jellemzői mint a fordítást befolyásoló tényezők. Névtani Értesítő 41: 13–39.
<https://ojs.mtak.hu/index.php/nevtvert/article/view/2580/1827>
- J. SOLTÉSZ, K.. 1979. A tulajdonnév funkciója és jelentése. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- TÖRÖK, T. 2002. Zoboralja földrajzi nevei a történeti térképek tükrében. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- VÖRÖS, F. 2004. Családnévkutatások Szlovákiában. Pozsony: Kalligram Könyvkiadó.
- VÖRÖS, F. 2011–2013. Nyelvek és kultúrák vonzásában I–II. Személynevek a magyar nyelvterület északi pereméről. Pozsony: Kalligram Könyvkiadó.
- VÖRÖS, F. 2017. Kárpát-medencei történeti családnévatlasz. Pozsony: Kalligram Könyvkiadó.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
 maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Ján Bauko, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 23.03.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií

Kód predmetu: ÚMJL/TR/
Názov predmetu: Onomastika a preklad
ONOM/22

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: Seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

absolvoval (A)

Celková záťaž študenta: 50 hodín

semináre 26 hodín + príprava prezentácie referátu 6 hodín + príprava záverečnej seminárnej práce 18 hodín.

Podmienky:

Základnou podmienkou je pripravenosť a aktívna účasť na seminároch, prezentácia referátu a záverečná seminárna práca z onomastiky na základe vlastného výskumu študenta.

Výsledky vzdelávania:

- Študent získa vedomostí o základných onomastických kategóriách, nadobudne praktické zručnosti z oblasti onomastiky, osvojí si prácu s historickými mapami i schopnosť lokalizovať geografické názvy.
- Študent pozná postupy onomastického výskumu, metódy a pramene heuristického výskumu vlastných mien.
- Študent je pripravený realizovať vlastný onomastický výskum.
- Študent dokáže osvojené poznatky aplikovať v oblasti jazykovedy, analyzovať typy prekladov v proprieálnej sfére jazyka.

Stručná osnova predmetu:

- Onomastika v systéme vied. Teoretické otázky onomastiky.
- Výskumné oblasti onomastiky.
- Onomastická terminológia.
- Metodika výskumu proprií.
- Propriá v slovníkoch.
- Preklad vlastných mien.
- Používanie vlastných mien v slovensko-maďarskom bilingválnom prostredí.
- Systém a druhy vlastných mien.
- Úradné a neúradné antroponymá.
- Systém topónym.
- Systém chrématoným.

- Bilingválna onymická krajina.
- Prezentácia seminárnej práce z onomastiky na základe výskumov študenta.

Odporučaná literatúra:

- Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>
- BAUKO, J. 2009. Ragadványnév-vizsgálatok kétnyelvű környezetben. Négy szlovákiai magyar település ragadványnévrendszer. Nyitra–Budapest: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem – Magyar Nyelvtudományi Társaság.
- BAUKO, J. 2015. Bevezetés a szocioonomasztikába. Nyitra: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem. <http://real.mtak.hu/27485/7/Bauko%20J%C3%A1nos-Bevezet%C3%A9s%20a%20szocioonomasztik%C3%A1ba.pdf>
- BAUKO, J. 2019. Társadalom és névhasználat. Magyar névtani kutatások Szlovákiában. Budapest: Magyar Nyelvtudományi Társaság és az ELTE BTK Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszéke. http://real.mtak.hu/99620/1/08_MN%C3%89_Bauko_Tars_es_nevhaszn_v6_korr_final_190704.pdf
- BAUKO, J. – BENYOVSZKY, K. (szerk.) 2013. Tulajdonnevek a fordítás és a kétnyelvűség kontextusában. Nyitra: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem.
- BAUKO, J. – BENYOVSZKY, K. (szerk.) 2014. A nevek szemiotikája. Nyitra–Budapest: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem – Magyar Szemiotikai Társaság.
- BÖLCSKEI, A. – FARKAS, T. – SLÍZ, M. (szerk.) 2017. Magyar és nemzetközi névtani terminológia. Hungarian and International Onomastic Terminology. Uppsala–Budapest: International Council of Onomastic Sciences – Magyar Nyelvtudományi Társaság. https://edit.elte.hu/xmlui/static/pdfjs/web/viewer.html?file=https://edit.elte.hu/xmlui/bitstream/handle/10831/34318/HunIntOnomTerm2017_withCover.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- FARKAS, T. 2009. Családnév-változtatások Magyarországon. Nyelvtudományi Értekezések 159. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- FARKAS, T. – SLÍZ, M. (szerk.) 2015. Magyar névkutatás a 21. század elején. Budapest: Magyar Nyelvtudományi Társaság – ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet. <https://mek.oszk.hu/14700/14775/14775.pdf>
- FARKAS, T. – SLÍZ, M. (szerk.) 2020. Tulajdonnevek és szótárak. Budapest: ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézete és a Magyar Nyelvtudományi Társaság. http://real.mtak.hu/112301/1/Tulajdonnevek_es_szotarak.pdf
- FEHÉRTÓI, K. 2004. Árpád-kori személynévtár. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- FERCSIK, E. – RAÁTZ, J. 2009. Keresztnevek enciklopédiaja. A leggyakoribb női és férfinevek. Budapest: Tinta Könyvkiadó. https://dtk.tankonyvtar.hu/bitstream/handle/123456789/8866/Keresztnevek_enciklopediaja.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- N. FODOR, J. 2010. Személynevek rendszere a kései ómagyar korban. A Felső-Tisza-vidék személyneveinek nyelvi elemzése (1401–1526). Magyar Névtani Értekezések 2. Budapest: ELTE. http://nfodorj.web.elte.hu/index_elemei/0_NFJ_szn%20rendszere_vegl_abras_szimpla_szines.pdf
- B. GERGELY, P. 1977. A kalotaszegi magyar ragadványnevek rendszere. Bukarest: Kriterion Kiadó.
- GYŐRFFY, E. 2018. Helynév-szociológia. A Magyar Névarchívum Kiadványai 47. Debrecen: Debreceni Egyetemi Kiadó. <https://mek.oszk.hu/18600/18676/18676.pdf>
- HAJDÚ, M. 1974: Magyarbecézőnevek. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- HAJDÚ, M. 2003. Általános és magyar névtan. Budapest: Osiris Kiadó.
- HAJDÚ, M. 2010. Családnevek enciklopédiaja. Leggyakoribb mai családneveink. Budapest: Tinta Könyvkiadó. https://dtk.tankonyvtar.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/8871/Csaladnevek_enciklopediaja.pdf?sequence=1

- HOFFMANN, I. 1993. Helynevek nyelvi elemzése. Debrecen: Debreceni Egyetem.
<https://mnytud.arts.unideb.hu/sorozat/helynev/hnnyel.pdf>
- Strana: 3
- HOFFMANN, I. 2003. Magyar helynévkutatás 1958–2002. A Magyar Névarchívum Kiadványai 7. Debrecen: A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszéke. <https://mek.oszk.hu/01700/01700/01700.pdf>
- HOFFMANN, I. – RÁCZ, A. – TÓTH, V. 2018. Régi magyar helynévadás. A korai ómagyar kor helynevei mint a magyar nyelvtörténet forrásai. Budapest: Gondolat Kiadó.
- KÁLMÁN, B. 1989. A nevek világa. Debrecen: Csokonai Kiadó.
- KÁZMÉR, M. 1993. Régi magyar családnevek szótára. XIV–XVII. sz. Budapest: Magyar Nyelvtudományi Társaság.
- KISS, L. 1998. Földrajzi nevek etimológiai szótára. I-II. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- MEZŐ, A. 1982. A magyar hivatalos helységnévadás. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- NÉVTANI ÉRTESENŐ folyóirat: <https://edit.elte.hu/xmlui/handle/10831/6721>
- ÖRDÖG, F. 1973. Személynévvizsgálatok Göcsej és Hetés területén. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- SLÍZ, M. 2019. A tulajdonnevek fordítása – funkcionális, névelméleti megközelítésben. I. A név jellemzői mint a fordítást befolyásoló tényezők. Névtani Értesítő 41: 13–39.
<https://ojs.mtak.hu/index.php/nevtvert/article/view/2580/1827>
- J. SOLTÉSZ, K.. 1979. A tulajdonnév funkciója és jelentése. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- TÖRÖK, T. 2002. Zoboralja földrajzi nevei a történeti térképek tükrében. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- VÖRÖS, F. 2004. Családnévkutatások Szlovákiában. Pozsony: Kalligram Könyvkiadó.
- VÖRÖS, F. 2011–2013. Nyelvek és kultúrák vonzásában I–II. Személynevek a magyar nyelvterület északi pereméről. Pozsony: Kalligram Könyvkiadó.
- VÖRÖS, F. 2017. Kárpát-medencei történeti családnévatlasz. Pozsony: Kalligram Könyvkiadó.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
 maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Ján Bauko, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 23.03.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií

Kód predmetu: ÚMJL/ORTEP/22   **Názov predmetu:** Ortoepia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: Seminár

Odporečaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporečaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmienujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

absolvoval (A)

Celková záťaž študenta: 50 hodín

semináre 26 hodín + príprava na semináre 13 hodín + samoštúdium a príprava na záverečný test 11 hodín.

Podmienky:

Základnou podmienkou je pripravenosť a aktívna účasť na seminároch, úspešnosť v hodnotených ortoepických prejavoch a záverečný test so 70%-ou úspešnosťou.

Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom hodnotení menej ako 70 %.

Výsledky vzdelávania:

- Študent si osvojí správnu výslovnosť, zvukové normy maďarského jazyka, nadobudne teoretické vedomosti i praktické zručnosti z oblasti ortoepie, ktorá je základným elementom kultúry hovorenej reči.
- Študent dokáže správne používať segmentálne i suprasegmentálne javy v reči, rozvíjať svoju rečovú kultúru.
- Študent pozná druhy rečových chýb a metódy na ich odstraňovanie.
- Študent vie uplatniť nadobudnuté vedomosti v každodennej medziľudskej komunikácii, aplikovať komunikačné kompetencie a zručnosti v ústnych prejavoch.

Stručná osnova predmetu:

- Ortoepia ako náuka o zvukových normách spisovného jazyka.
- Produkcia a percepcia reči.
- Pravidlá správnej výslovnosti v maďarskom jazyku.
- Rozdiely vo výslovnosti v maďarčine a slovenčine. Kontaktové javy v reči.
- Ortoepické slovníky.
- Funkcia rečových orgánov pri tvorbe hlások.
- Ortoepické cvičenia.
- Výslovnosť cudzích slov.
- Druhy rečových chýb a ich odstraňovanie. Cvičenia na odstraňovanie rečových chýb.
- Používanie suprasegmentálnych činitelov (dôraz, melódia, tempo, prestávka) v reči.
- Cvičenie rečovej kultúry.

- Analýza rečových prejavov.
- Záverečný test.

Odporučaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>
 ELEKFI, L. – WACHA, I. 2003. Az értelmes beszéd hangzása. Budapest: Szemimpex Kiadó.
 FEKETE, L. 1992. Magyar kiejtési szótár. Budapest: Gondolat.
 GÓSY, M. (szerk.) 2015. Diszharmóniás jelenségek a beszédben. Budapest: MTA
 Nyelvtudományi Intézet. http://real.mtak.hu/25225/1/MegakiKotetEGYBEN_vegl.pdf
 HERNÁDI, S. 1996. Beszédművelés. Budapest: Osiris Kiadó.
<https://www.scribd.com/doc/282684613/Hernadi-Sandor-Beszedm%C5%B1veles-Budapest-2003>
 HERNÁDI, S. 1999. Újfajta beszédművelő gyakorlatok. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.
 FISCHER, S. 1982. A beszéd művészete. Budapest: Gondolat. <http://mek.niif.hu/04900/04951/04951.pdf>
 HUSZÁR, Á. 2005. A gondolattól a szóig. A beszéd folyamata a nyelvbotlások tükrében. Budapest: Tinta Könyvkiadó.
 LANSTYÁK, I. 2009. A magyar beszélt nyelv sajátosságai. Pozsony: STIMUL.
https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/katedry_pracoviska/kmj/Lanstyak_Istvan_Besznye.pdf
 MARKÓ, A. 2015. A spontán beszéd prozódiai szerkezete. Budapest: Akadémiai Kiadó.
 MONTÁGH, I. 1999. Tiszta beszéd. Budapest: Holnap Kiadó.
 MONTÁGH, I. 2004. Mondd ki szépen. Budapest: Holnap Kiadó. https://kupdf.net/download/montagh-imre-mondd-ki-szepen_58de644bdc0d60b94b8970f0_pdf
 SZABÓ, L. (szerk.) 1970. A gyakori beszédhibák. Budapest: Tankönyvkiadó.
 THOROCZKAY, M. 2011. Beszédtechnikai gyakorlókönyv. Budapest: Holnap Kiadó.
 TÓTFALUSI, I. 2006: Kiejtési szótár. Budapest: Tinta Könyvkiadó.
https://dtk.tankonyvtar.hu/bitstream/handle/123456789/8897/Kiejtesi_szotar.pdf?sequence=1&isAllowed=y
 TÓTH, E. K. 2012. Szó-beszéd. Beszédjavító mondókák. Budapest: Móra Könyvkiadó.
 WACHA, I. 2010. Igényesen magyarul. A helyes kiejtés kézikönyve. Budapest: Argumentum.
 WACHA, I. 2015. A tiszta beszéd. Beszédtechnika. Alapismeretek és szövegértelmezés magyarázatokkal I. Budapest: Tinta Könyvkiadó.
 WACHA, I. 2015. Az értelmes beszéd. Beszédtechnika. Alapismeretek és szövegértelmezés magyarázatokkal II. Budapest: Tinta Könyvkiadó.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Ján Bauko, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 05.06.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií

Kód predmetu: Názov predmetu: Ortografia
ÚMJL/TR/ORT/22

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: Seminár

Odporeúčaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporeúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

priebežné hodnotenie (PH)

Celková záťaž študenta: 50 hodín

semináre 26 hodín + príprava na semináre 14 hodín + samoštúdium a príprava na testy 10 hodín.

Podmienky: 3 testy z ortografie maďarského jazyka. Základnou podmienkou je účasť na seminárnych cvičeniach, pripravenosť na seminár, 70% úspešnosť v rámci záverečného testu.

Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70%.

Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % - 80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 %.

Výsledky vzdelávania:

- Študent nadobudne teoretické vedomosti i praktické zručnosti, osvojí si pravopisné princípy. Študent ovláda ortografiu maďarského jazyka, dokáže spoznať a opraviť pravopisné chyby v texte.
- Študent dokáže uplatniť nadobudnuté vedomosti v každodennej písomnej komunikácii.
- Disciplína je orientovaná prakticky. Študenti si prehlbujú poznatky z pravopisu podľa jednotlivých jazykových rovín.
- Základnou metódou sú diktáty, pravopisné cvičenia a ich následná interpretácia. Cieľom disciplíny je prehĺbiť a rozšíriť poznatky a zručnosti z ortografie.

Stručná osnova predmetu:

- Dejiny maďarského pravopisu.
- Zborníky, slovníky maďarského pravopisu.
- Osvojenie si týchto princípov.
- Pravopis a výslovnosť.
- Písanie vlastných mien (antroponymá, zoonymá, chrématonymá, toponymá, logonymá, pragmatonymá, vyznamenania, ideonymá)
- Písanie cudzích slov a vlastných mien.
- Rozdeľovanie slov.
- Písanie malých a veľkých písmen.
- Zložené slová.
- Interpunkcia.

- Pravidelné cvičenie a kontrola pravopisných javov.
- Diktáty.
- Odlišnosti v maďarskom a slovenskom pravopise.

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

DEME, L. – FÁBIÁN, P. (szerk.). 1979. Helyesírási tanácsadó szótár. Budapest: Akadémiai Kiadó.

DEME, L. – FÁBIÁN, P. (szerk.). 1988. Helyesírási kéziszótár (HKSz). Budapest.

DEME, L. – FÁBIÁN, P.–TÓTH, E. (szerk.). 2005. Magyar helyesírási szótár. Budapest: Akadémiai Kiadó.

FÁBIÁN, P. – GRAF, R. – SZEMERE, GY. 1985. Helyesírásunk. Budapest.

HERNÁDI, S. 2000. Helyesírási önképző. Bp.: Ciceró.

KAČALA, J. 1991. Pravidlá slovenského pravopisu. Bratislava. Veda.

KUGLER,, N. – LENGYEL, K. – MARKÓ, A. – MÁRTONFI, A. 2001. Helyesírási diákszótár. Budapest: Korona

LACZKÓ, K. – MÁRTONFI, A. 2004. Helyesírás. Budapest: Osiris Kiadó. (<https://www.szaktars.hu/osiris/view/laczko-krisztina-martonfi-attila-helyesirasi-szotar-osiris-diakszotar-1-2008/>).

CS. NAGY, L. 1998. Helyesírási gyakorlókönyv. Budapest: Trezor Kiadó. (<http://www.zeoma.nhely.hu/?p=4654>).

SZATHMÁRI, I. 1995. A magyar helyesírás alapjai. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

SZEMERE, GY. 1987. Hogy írjuk? Budapest: Gondolat Kiadó.

SZENDE, A. – SZABOLCS, Á. 1972. Helyesírás lépésről lépésre. Budapest: Tankönyvkiadó. (https://mandadb.hu/tetel/253767/Helyesiras_lepesrol_lepesre).

TÓTH, E. 2017. Magyar helyesírási szótár. Budapest: Akadémiai Kiadó.

A magyar helyesírás szabályai. Budapest: AK, 1984. (<https://mek.oszk.hu/01500/01547/01547.pdf>).

A magyar helyesírás szabályai. Budapest: AK, 2015, Tizenkettedik kiadás, Új magyar helyesírás. https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/sajtoszoba/A_magyar_helyesiras_szabalyai_Valtozasok.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Ladislav Angyal, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 05.06.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií

Kód predmetu: ÚMJL/TRPSE/22   **Názov predmetu:** Prekladateľský seminár

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: Seminár

Odporeúčaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporeúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

priebežné hodnotenie (PH)

Celková záťaž študenta: 75 hodín: Semináre 26 hodín + príprava na semináre 26 hodín + samoštúdium a vypracovanie seminárnej práce 23 hodín.

Pre získanie kreditov je potrebné: aktívna účasť na seminári; vypracovanie prezentácie k vybranej téme (na základe odbornej literatúry); vypracovanie seminárnej práce - komentovaného prekladu vybraného neliterárneho textu v slovenskom/maďarskom/anglickom/ nemeckom jazyku (cielový text: maďarský alebo slovenský text) v rozsahu od 1 do 2 normostrán.

Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .

Výsledky vzdelávania:

- Študent pozná základnú odbornú literatúru v maďarskom a slovenskom jazyku.
- Študent vie posúdiť vhodnosť prekladov vyhotovených strojovými prekladačmi (Google translator, Deepl a pod), pozná spôsoby následnej úpravy (MTPE).
- Študent pozná, aké zdroje môže využívať pri prekladaní, pozná základné prekladateľské postupy.
- Študent dokáže vytvoriť akceptovateľný preklad podľa požiadaviek zadávateľa.

Stručná osnova predmetu:

- Translatológia ako veda, jej vývoj; literárnovedený a lingvistický prístup k preklade
- Dejiny prekladu v Maďarsku a na Slovensku – podobnosti a odlišnosti
- Translačný proces, analýza a interpretácia východiskového textu
- Význam rešerše v translačnom procese
- Norma a preklad, osobitosti noriem maďarského jazyka a slovenského jazyka
- Špecifické problémy prekladu a písania vlastných mien v slovensko-maďarskej relácii (písanie historických osobných mien z uhorského obdobia slovenských dejín; názvy obcí a miest, geografické názvy)
- Slovosled a aktuálne vettne členenie v slovenčine a v maďarčine a s tým súvisiace prekladateľské problémy
- Preklad ako interkultúrna komunikácia. Významné historické udalosti v slovensko-maďarských dejinách a vplyv ich odlišnej interpretácie na preklad
- Online slovníky a paralelné internetové korpusy, možnosti ich efektívneho využívania pri preklade

- Strojové prekladače a ich využívanie v prekladateľskej praxi
- Dodatočná úprava strojových prekladov – tzv. light post-editing a full post-editing
- Preklad viacjazyčných webových stránok ako špecifický prekladateľský problém
- Preklad textov s gastronomickou tematikou

Odporučaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

ALBERT, S.: A fordítás filozófiája. Budapest: Tinta Kiadó, 1996.

BART, I. – KLAUDY, K. (szerk.): A fordítás tudománya. Válogatás a fordításelmélet irodalmából. Budapest: Tankönyvkiadó, 1986.

BEDNÁROVÁ, K.: Rukoväť dejín prekladu na Slovensku I. (18. a 19. storočie). Bratislava: Univerzita Komenského 2015.

(https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/katedry_pracoviska/krom/Dejiny_prekladu_1.pdf)

BEDNÁROVÁ, K.: Rukoväť dejín prekladu na Slovensku II. (Situácia slovenského umeleckého prekladu v 20. storočí). Bratislava: Univerzita Komenského 2015.

(https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/katedry_pracoviska/krom/Dejiny_prekladu_2.pdf)

DOBOS Cs. et al. ed.: "Mindent fordítunk és mindenki fordít" Értékek teremtése és közvetítése a nyelvészettelben. Bicske: SZAK Kiadó, 2005.

Fordítástudomány (časopis). Dostupné na: <http://alknyelvport.nytud.hu/kiadvanyok/forditastudomany>.

KÁROLY K. – FÓRIS Á. ed.: Nedw Trends in Translation Studies. In Honour of Kinga Klaudy. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2005.

KÁROLY K. – FÓRIS Á. ed.: Nyelvek találkozása a fordításban. Doktori kutatások Kladuy Kinga tiszteletére. Budapest: Eötvös Kiadó, 2010.

KLAUDY, K.: Bevezetés a fordítás elméletébe. Budapest: Scholastica, 1999.

KLAUDY, K.: Bevezetés a fordítás gyakorlatába. Budapest: Scholastica, 1999.

KLAUDY K.: Nyelv és fordítás. Válogatott fordítástudományi tanulmányok. Budapest: Tinta Könyvkiadó, 2007.

KLAUDY, K. ed.: Fordítás és tolmacsolás az ezredfordulón. Budapest: Scholastica, 2003.

MOUNIN, G.: Teoretické problémy predkladu. Praha: Karolinum, 1999.

POPOVIČ, A. red.: Originál – preklad. Interpretácia terminológia. Bratislava: Tatran 1983.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský a slovenský jazyk, prípadne druhý študovaný jazyk (angličtina, nemčina)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Gizella Szabómihály, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 05.06.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií

Kód predmetu: ÚMJL/TR/RKV/22   **Názov predmetu:** Regionálne a kontaktové variety maďarského jazyka

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: Seminár

Odporeúčaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporeúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

priebežné hodnotenie (PH)

Celková záťaž študenta: 50 hodín

semináre 26 hodín + príprava seminárnej práce a prezentácie 10 hodín + samoštúdium a príprava na písomný test 14 hodín.

Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a písomný test. Pravidelná príprava na seminárne cvičenia, vypracovanie kvalitného referátu (prezentácia na základe vlastnej tvorivej práce vo forme PowerPoint, celkovo musí byť referát kvalitne prednesený) (20 bodov); v rámci seminárov realizuje študent praktické aktivity a prezentuje ich výsledky (10 bodov). Na konci semestra absolvuje študent písomný test (70 bodov).

Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 %.

Hodnotenie: A =100 % - 95 %, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % - 80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 %.

Výsledky vzdelávania:

- Študent rozumie zákonitostiam variability jazyka a rozozná rôzne variety maďarského jazyka.
- Študent je schopný zaradiť jednotlivé elementy jazyka a jazykového úzu do jednotlivých variet maďarského jazyka.

Stručná osnova predmetu:

- Základné otázky jazykovej kontaktológie.
- Jazyková variabilita.
- Variety maďarského jazyka.
- Maďarské nárečia.
- Nárečové javy. Nárečové regióny.
- Maďarské nárečia na Slovensku.
- Bilingvismus a diglosia.
- Jazykový úzus.
- Dialektológia a sociolingvistika.
- Typy výpožičiek. Jazykový substrát, superstrát, adstrát a jazykové rozdiely medzi nimi.
- Materinský jazyk a štátny jazyk.
- Kontaktové javy.

- Prezentácia vlastného referátu. Záverečný test.

Odporučaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

É. KISS, K – HEGEDŰS, A. (szerk.). 2010. Nyelvelmélet és kontaktológia. Piliscsaba: PPKE BTK Elméleti Nyelvészeti Tanszék – Magyar Nyelvészeti Tanszék (<https://btk.ppke.hu/uploads/articles/13367/file/kontaktologia.pdf>).

KISS, J. 2001. Magyar dialektológia. Budapest: Osiris. (<https://www.szaktars.hu/osiris/view/kiss-jeno-szerk-magyar-dialektologia-osiris-tankonyvek-2001/>).

KISS, J. 1995. Társadalom és nyelvhasználat. Budapest: TK.

KONTRA, M.: (szer.). 1991. Tanulmányok a határainkon túli kétnyelvűségről. Budapest: Magyarságkutató Intézet.

LANSTYÁK, I. 2000. A magyar nyelv Szlovákiában. Budapest: Osiris. (https://kisebbsegkutato.tk.hu/uploads/files/olvasoszoba/intezetikiadvanyok/A_magyar_nyelv_szlovakiaban.pdf).

LANSTYÁK I. 1998. A magyar nyelv szlovákiai változatainak sajátosságai. Egyetemi Füzetek 1. Dunaszerdahely: Lilium Aurum.

LANSTYÁK, I. – SIMON, SZ. – SZABÓMIHÁLY, G. 1998. A magyar standard szlovákiai változatának szókincséről. Lanstyák István–Szabómihály Gizella szerk. Nyelvi érintkezések a Kárpát-medencében, 67–77. Pozsony: Kalligram Könyvkiadó – A Magyar Köztársaság Kulturális Intézete.

MENYHÁRT, J. – PRESINSZKY, K. – SÁNDOR, A. 2009. Szlovákiai magyar nyelvjárások. Nitra: KFE.

ŠTOLC, J. 1994. Slovenská dialektológia. Bratislava: Veda.

SZABÓMIHÁLY, G. – LANSTYÁK, I. 2011. Magyarok Szlovákiában (VII. kötet, Nyelv). Somorja: Fórum Kisebbségkutató Intézet. (<http://mek.oszk.hu/10400/10478/10478.pdf>).

WEINREICH, U. 1953/1974. Languages in Contact. Findings and Problems. The Hague Paris: Mouton (8. kiadás).

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD., PaedDr. Károly Presinszky, PhD., Mgr. Ladislav Angyal, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 05.06.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií

Kód predmetu: ÚMJL/TR/RET/22   **Názov predmetu:** Rétorika

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: Prednáška / Seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Priebežné hodnotenie (PH)

Celková záťaž študenta: 50 hodín

Prednášky 13 hodín, semináre 13 hodín + príprava seminárnej práce a prezentácie – rečnícke prejavy 10 hodín + samoštúdium a príprava na testy 14 hodín.

Podmienky:

Základnou podmienkou je pripravenosť a aktívna účasť na prednáškach a seminároch, záverečný test so 70%-ou úspešnosťou. V priebehu semestra študent vypracuje rečnícky prejav na vybranú tému a prezentuje výsledky.

Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom hodnotení menej ako 70 %.

Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .

Výsledky vzdelávania:

- Študent identifikuje a interpretuje základné pojmy rétoriky.
- Študent rozumie vzniku, vývoju a rôznym teóriám z oblasti rétoriky.
- Študent dokáže posúdiť úroveň rétorického prejavu z hľadiska jeho štruktúry, použitých foriem, ako aj verbálnych, neverbálnych a paralingválnych prostriedkov, ďalej z aspektu argumentácie prejavu.
- Študent dokáže rozvíjať svoju rečovú kultúru.
- Študent tlmočník vie uplatniť nadobudnuté vedomosti v procese tlmočenia, dokáže aplikovať komunikačné kompetencie a zručnosti počas tlmočenia a ústnych prejavoch.

Stručná osnova predmetu:

- Základné pojmy a stručný prehľad dejín rétoriky.
- Stručný prehľad dejín rétoriky, významní rečníci.
- Rétorika a komunikácia, podmienky úspešnej komunikácie.
- Osobnosť rečníka.
- Príprava verejných prejavov – inventio.
- Konštruovanie prejavu – dispositio.
- Štruktúra rečníckeho prejavu.
- Hlavné typy a žánre rečníckych prejavov.

- Základné princípy štylistickej diferenciácie jazykových prostriedkov.
- Elocútio a rečnícke figúry.
- Verbálne, paralingválne a neverbálne prostriedky v rečníckom umení .
- Praktická aplikácia teoretických vedomostí z rétoriky.
- Zhrnutie, test.

Odporučaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania:<https://edu.ukf.sk/>

ADAMIK, T. - JÁSZÓ, A. - ACZÉL, P. 2004. Retorika. Budapest: Osiris Kiadó.

ADAMIK, T. (szerk.): Retorikai lexikon. Pozsony: Kalligram, 2009. WACHA, I.: A korszerű retorika alapjai. I-II. Budapest: Szemimpex, 1994.

ADAMIK, T. – JÁSZÓ, A. – ACZÉL, P. 2004. Retorika. Budapest: Osiris Kiadó. 2004. 253-427.

ACZÉL, P. 2009. Új retorika. Közélet, kommunikáció, kampány. Pozsony: Kalligram.

ACZÉL, P. 2012. Média-retorika. Budapest: Magyar Mercurius.

ADAMIK, T. (főszerk.) 2010. Retorikai lexikon. Pozsony: Kalligram Kiadó.

BENCZE, L. 1996. Mikor, miért, kinek, hogyan – Stílus és értelmezés a nyelvi kommunikációban I-II. A hét szabad művészet könyvtára. Budapest: Corvinus Kiadó.

BÍRÓ, M. – NYÁRADY, G. 2004. Közéleti kommunikáció. Budapest: Perfekt Kiadó.

BREHLER, R. 1997. Beszédtechnika menedzsereknek. Budapest: Medicina.

CARNEGIE, D. 1990. A hatásos beszéd módszerei. Budapest: HVG Rt.

GÁSPÁRI, L. 1988. Retorika. Budapest: Tankönyvkiadó.

GÓSY, M. 1998. A beszédtervezés és a beszédkivitelezés paradoxona. In: Nyr, 122 sz., 3–15.

KAPITÁNY, Á. – KAPITÁNY, G. 1999. Tömegkommunikáció. Budapest: MÚOSz.

MISTRÍK, J. 1987. Rétorika. Bratislava: SPN.

PLÉH, Cs. – SÍKLAKI, I. – TERESTYÉNI, T. (szerk.) 1997. Nyelv-kommunikáció-cselekvés. Budapest: Osiris.

RÓKA, J. (szerk.) 2004. Szónoklatok nagykönyve polgármestereknek. Budapest: Raabe Tanácsadó és Kiadó Kft.

SÁNDOR, A. 2015. Retorika (nem csak) tanároknak. Nitra: Univerzita Konštantína filozofa v Nitre – Nyitrai Konstantin filozófus Egyetem.

SIMIGNÉ FENYŐ, S. (szerk.). 2009. A meggyőzéstől a manipulációig. Miskolc: Miskolci Egyetemi Kiadó.

SZABÓ, G. Z. – SZÖRÉNYI, L. 1988, 1999. Kis magyar retorika – Bevezetés az irodalmi retorikába. Budapest: (Nemzeti) Tankönyvkiadó.

SZATHMÁRI, I. (főszerk.) 2008. Alakzatlexikon. A retorikai és stilisztikai alakzatok kézikönyve. Budapest: Tinta Kiadó.

TOLCSVAI NAGY, G. 1994. A szövegek világa. Budapesti: Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Anikó Tóth, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 20.02.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 07.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií

Kód predmetu: UMJL/TR/UMK/22   **Názov predmetu:** Umelecký preklad v kontexte dejín maďarskej literatúry

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: Prednáška / Seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 / 2 **Za obdobie štúdia:** 26 / 26

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporučaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Skúška (S)

Celková záťaž študenta: 100 hodín

Prednášky 26 hodín + semináre 26 hodín + vypracovanie kvalitnej seminárnej práce 12 hodín + čítanie zadaných diel 14 hodín + príprava na skúšku 21 hodín + ústna skúška 1 hodina = 100 hodín
Podmienky: Základnou podmienkou je účasť na prednáškach a seminároch, príprava kvalitnej seminárnej práce a ústna skúška.

Hodnotenie: A = 100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % - 80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .

Výsledky vzdelávania:

- Študent rozvíja svoje vedomosti o dejinách umeleckého prekladu v kontexte maďarskej literatúry. Má dostatočné teoretické poznatky z literárnej histórie a z dejín prekladu, dokáže zaradiť konkrétnego autora či literárnu skupinu do príslušného obdobia, pozná literárne vzťahy i kontextové väzby maďarskej literatúry a prekladu.
- Študent analyzuje informácie o jednotlivých autoroch, prekladateľoch a ich tvorbe, dokáže identifikovať osobitosti ich tvorby, pričom prakticky vytvára vlastný (originálny) text, využívajúc poznatky nadobudnuté v kontexte zadanej témy. Preukazuje vysoký stupeň analýzy a syntézy poznatkov, rozvíja svoje interpretačné zručnosti pri práci s literárnymi prekladmi, dokáže pracovať s pramennými materiálmi a ovláda normy správnej citácie.
- Študent má rozvinuté komunikačno-pragmatické zručnosti pri prezentácii svojej seminárnej práce, t.j. dokáže prezentovať na odbornej úrovni výsledky svojho výskumu i viest' diskusiu na zvolenú tému.
- Študent je pripravený využiť nadobudnuté poznatky v praxi, pri vlastnej tvorivej činnosti.

Stručná osnova predmetu:

- Počiatky prekladu. Latinská stredoveká cirkevná literatúra. Vzťah latinčiny k maďarčine. Najstaršie písomné pamiatky maďarského jazyka v latinských textoch. Ojedinelé jazykové pamiatky. Doslovny preklad, akomodácia, komplikácia.
- Úloha a ciele prekladu počas obdobia renesancie a reformácie. Prvé pokusy prekladu Biblie. Uplatnenie princípov Erazma Rotterdamského v prvých maďarských prekladoch Biblie: Benedek

- Komjáti, Gábor Pesti, János Sylvester. Gáspár Heltai a prvý pokus o tímový preklad. Vizsolyská Biblia. Prvá pragmatická adaptácia v maďarskom jazyku: Péter Bornemissza: Elektra.
- Prekladateľské stratégie a postupy počas neskorej renesancie a manierizmu. Žalmy Alberta Molnára Szencího.
  - Prekladateľské myslenie v období baroka. Preklad Biblie Györgya Káldiho. Preklady Pétera Pázmánya a jeho koncepcia prekladu. Počiatky názvoslovia v maďarskom jazyku: encyklopédia Jánosa Csereho Apáczaiho.
  - Kultúra, literatúra, preklady v období rokoka a osvietenstva.
  - Prekladateľské myslenie počas osvietenstva. Prvá maďarská teória prekladu: János Batsányi. Diskusia o pravidlách prekladu: János Batsányi a József Péczeli.
  - Jazyková kultúra a diskusie o preklade na začiatku 19. storočia. Ferenc Kazinczy a reforma jazyka. Literatúra a preklad v období klasicizmu.
  - Vytvorenie maďarskej drámy, konflikty rôznych princípov prekladu v nadväznosti na preklady Shakespearových diel, preklad v službách národného divadla.
  - Premeny prekladateľského myslenia a prekladateľských postupov počas 19.-ho storočia. Prekladateľská tvorba Mihálya Vörösmartyho, Sándora Petőfiho a Jánosa Aranya. Prevládajúce princípy uměleckého prekladu druhej polovice 19. storočia. Tvorba Károlya Szásza.
  - Postavenie literárneho prekladu v tvorbe básnikov literárneho zoskupenia Nyugat.
  - Prekladateľská tvorba a prekladateľské princípy Mihálya Babitsa a Dezsőa Kosztolányiho.
  - Výber z uměleckých prekladov 2. a 3. generácie zoskupenia Nyugatu.
  - Umělecký preklad v druhej polovici 20. storočia a v súčasnosti.

Odporučaná literatúra:

- E-learningový/Vzdelávací portál UKF v Nitre: <https://edu.ukf.sk/>
- AJTAY-HORVÁTH, M.: Babits Mihály műfordítás-szemlélete, Filológiai Közlemények, 2003/1, 61-70.
- ÁCS, P.: Paracletus. A Mester és tanítványa: Erasmus és Komjáti Benedek, Acta Historiae Litterarum Hungaricum č. 30 (2011), s. 5-17.
http://acta.bibl.u-szeged.hu/1093/1/hist_litt_hung_030_005-017.pdf
- Benő, A.: Fordítási elvek a XIX. században. In: Egyed E. (szerk.) „Szabadon fordította...” Fordítások a magyar színjátszás céljaira a XVIII-XIX. században. Kolozsvár, Scientia, 2003, 7-34.
- BURJÁN, M.: A fordításról való gondolkodás Magyarországon a XVI-XVII. században, Fordítástudomány 5., 2003/1, 18-43.
- GINTLI, T.: Magyar irodalom. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2010.
- JAKOVITS, L. – ORLOVZSKY, G.: A magyar irodalom történetei: a kezdetektől 1800-ig. Budapest: Gondolat Kiadó, 2008.
- KOVÁCS, S. I. (ed.): Szöveggyűjtemény a régi magyar irodalomból I.: késő-reneszánsz, manierizmus és kora-barokk. 2. kiad. Budapest: Osiris Kiadó, 2003.
- KOVÁCS, S. I. (ed.): Szöveggyűjtemény a régi magyar irodalomból II.: barokk és késő-barokk, rokokó. 2. kiad. Budapest: Osiris Kiadó, 2003.
- MADAS, E.: A szóbeliség és az írásbeliség határán: A kezdetektől a XIV. század elejéig, Kossuth Egyetemi Kiadó, Debreceni Egyetem, 2002: <https://dea.lib.unideb.hu/dea/bitstream/handle/2437/101437/CSK025.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Lukácsy, S.: Pázmány fordítói elvei és gyakorlata, Irodalomtörténeti Közlemények, XCIV. évf. 1990/1, 1-19.
- PENKE, O.: Fordításelméleti gondolatok és fordítási gyakorlatok a magyar felvilágosodásban, Irodalomtörténet, 2003/1, 41-56.
- POLGÁR, A.: A műfordítástörténet-írás dilemmái, Irodalmi Szemle, Irodalmi Szemle, 2010/9: <https://irodalmiszemle.sk/2010/09/polgar-aniko-a-forditastortenet-iras-dilemmai/>

TARNAI, A. – CSETRI, L.: A magyar kritika évszázadai I. Rendszerek, a kezdetektől a romantikáig, Budapest, 1981.

SZELE, B.: A magyar Shakespeare-fordítás története. Műfordítás-elméleti áttekintés 1785-től 2005-ig, Fordítástudomány 8., 2006/2, 78-94.
https://www.epa.hu/04100/04125/00004/pdf/EPA04125_forditastudomany_2006_2_078-094.pdf

TARNAI, A.: A Magyar nyelvet írni kezdik: Irodalmi gondolkodás a középkori Magyarországon, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1984, 2010/9:

Tarnai A., Csetri L. (szerk.): A magyar kritika évszázadai. Rendszerek. A kezdetektől a romantikáig. Budapest, Szépirodalmi Könykiadó, 1981, 307-308

TÓTH, A.: Fejezetek a 20. század első felének magyar irodalmából. Nitra: UKF, 2015.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk, anglický jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. habil. PaedDr. Žofia Bárcziová, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 05.06.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií	
Kód predmetu: ÚMJL/TR/SYN/22	Názov predmetu: Vettá a súvetná syntax maďarského jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:	
Forma výučby: Prednáška / Seminár	
Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):	
Týždenný: 2 / 2 Za obdobie štúdia: 26 / 26	
Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: skúška (S)	
Celková záťaž študenta: 100 hodín prednášky 26 hodín + semináre 26 hodín + príprava na semináre 26 hodín + samoštúdium a príprava na skúšku 20 hodín + účasť na skúške 2 hodiny.	
Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a písomná skúška. V priebehu semestra vypracuje študent syntaktické rozbory podľa zadania vyučujúceho vo forme domácich úloh a odovzdá ich na seminároch (30 bodov). Na konci semestra absoluje študent písomnú skúšku. (70 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov. Hodnotenie: A = 100% – 95%, B = 94% – 90%, C = 89% – 85%, D = 84% – 80%, E = 79% – 70%, FX = 69% – 0%.	
Výsledky vzdelávania:	
• Študent si osvojí základné princípy výstavby a fungovania syntaktického subsystému maďarského jazyka, komunikačné typy výpovedí a variabilitu prostriedkov vyjadrovania komunikačných funkcií. • Študent dokáže správne analyzovať vetu z hľadiska jej obsahovej výstavby, komunikatívnej funkcie, gramatickej a sémantickej štruktúry. • Študent vie na základe štúdia gramatickej a sémantickej stavby súvetia nielen klasifikovať jednotlivé typy priradovacích a podradovacích súvetí, ale bude schopný tieto dva aspekty aplikovať pri rozbore súvetia v rámci textu. • Študent vie uplatniť nadobudnuté vedomosti a zručnosti zo syntaxe v translačnom procese.	
Stručná osnova predmetu:	
• Predmet a jednotlivé časti syntaxe. Veta a výpoved'. • Typy viet. Komunikatívna funkcia viet. • Vettá modalita. Jazykové prostriedky modality. • Struktúra viet. Druhy a charakteristika syntagiem. • Vzťah, druhy, typy a gramatické pravidlá prísudku a podmetu. • Pojem, druhy, prostriedky vyjadrovania a štruktúra predmetu. • Pojem, systém a druhy príslovkových určení. Väzby a voľné príslovkové určenia. • Všeobecné otázky prílastku, jeho druhy a doplnok.	

- Na hranici viet a súvetí. Parciálne typy viet.
- Podradčovacie súvetie a otázka klasifikácie podradčovacích súvetí.
- Dodatočné sémantické vlastnosti vedľajších viet.
- Priradčovacie súvetie. Druhy a význam priradčovacích súvetí.
- Zložené súvetia. Otázky textovej syntaxe.

Odporučaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

ALBERTI, G. – MEDVE, A. 2006. Generatív grammaticai gyakorlókönyv, HEFOP Bölcsész Konzorcium, <http://mek.oszk.hu/04800/04892/04892.pdf>

CRYSTAL, D. 1998. Szintaxis, In: A nyelv enciklopédiaja, Budapest: Osiris Kiadó, 124–131.

É. KISS, K. 1998. Mondattan. In: É. KISS, K. – KIEFER, F. – SIPTÁR, P. (szerk.) Új magyar nyelvtan, Budapest: Osiris Kiadó, 17–184.

GALGÓCZI, L. – VASS, L. (szerk.) 2006. A mondat: kaland: hetven tanulmány Békési Imre 70. születésnapjára, Szeged: Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó.

IMRÉNYI, A. 2017. Az elemi mondat viszonyhálózata. In: TOLCSVAI NAGY, G. (szerk.) Nyelvtan. Budapest: Osiris Kiadó, 664–760.

KÁLMÁN, L. (szerk.) 2001. Magyar leíró nyelvtan. Mondattan I., Budapest, Tinta Könyvkiadó.

KENESEI, I. (szerk.) 2011. A nyelv és a nyelvek; hatodik, javított, bővített kiadás, 6. fejezet: Mondatok. Budapest: Akadémiai Kiadó, 125–141.

KESZLER, B. – LENGYEL, K. 2009. Magyar grammaticai gyakorlókönyv, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 147–283. <https://www.scribd.com/document/329899952/Magyar-Grammatika-Gyakorlokonyv>

KESZLER, B. (szerk.) 2000. Magyar grammatica. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 347–554.

KIEFER, F. (szerk.) 1992. Strukturális magyar nyelvtan 1. kötet – Mondattan, Budapest: Akadémiai Kiadó.

KÓTYUK, I. 2007. Mondattani elemzések, Segédkönyv a magyar nyelvtan tanulmányozásához, Ungvár: PoliPrint, <http://mek-oszk.uz.ua/07800/07829/07829.pdf>

KUGLER, N. – TOLCSVAI NAGY, G. 2015. Magyar nyelv. Mondatok. Nyitra: UKF, 160–185.

KUGLER, N. 2018. Az összetett mondat, Budapest: ELTE Eötvös Kiadó. http://www.eltereadar.hu/media/2018/05/Kugler_Az_osszetett_mondat_READER.pdf

LACZKÓ, K. 2001. Az alany és az állítmány viszonyáról: hozzárendelés vagy alárendelés? Magyar Nyelvőr 2001/4, 407–418.; <http://www.c3.hu/~nyelvor/period/1254/125402.htm>

MARÓTINÉ KORCHMÁROS, V. 1993: Mondattan, Szeged: JATE Press.

MEDVE, A. – FARKAS, J. – SZABÓ, V. 2010. 4x12 mondat, Iskolakultúra, Veszprém <http://mek.oszk.hu/10100/10114/10114.pdf>

P. LAKATOS, I. (szerk.) 2006. Grammaticai gyakorlókönyv (mintaelemzésekkel és segédanyagokkal), HEFOP Bölcsész Konzorcium, <http://mek.oszk.hu/04800/04891/04891.pdf>

PLÉH, Cs. 2014. A mondatmegértés folyamata, In: PLÉH, Cs. – LUKÁCS, Á. (szerk.): Pszicholingvisztika 1, Akadémiai Kiadó, Budapest, 251–285.

RÁCZ, E. – SZEMERE, Gy. 1996. Mondattani elemzések. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Károly Presinszky, PhD.,**Dátum poslednej zmeny:** 24.03.2022**Schválil :** Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií

Kód predmetu: ÚMJL/TRTLI/22   **Názov predmetu:** Základy tlmočenia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: Seminár

Odporeúčaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporeúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

priebežné hodnotenie (PH)

Celková záťaž študenta: 75 hodín:

Semináre 26 hodín + príprava na semináre 26 hodín + samoštúdium a príprava na záverečný test 23 hodín

Podmienky: Pre získanie kreditu je potrebné: aktívna účasť na seminári, úspešné absolvovanie záverečného testu (70%)

Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom hodnotení menej ako 70 %.

Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % - 80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .

Výsledky vzdelávania:

- Študent ovláda teoretické základy tlmočenia (história tlmočenia, typy tlmočenia a komunikačných situácií, príprava na tlmočenie).
- Študent pozná spôsoby spracovania textu.
- Študent dokáže pretlmočiť formou konzekutívneho tlmočenia krátke informatívne texty.

Stručná osnova predmetu:

- Teoretické otázky tlmočenia (tlmočenie a preklad, typy tlmočení a komunikačných situácií)
- Osobnosť tlmočníka (odborné a osobnostné požiadavky, kompetencia)
- Príprava na tlmočenie, priebeh tlmočenia, hodnotenie vlastného výkonu
- Špecifická konzekutívneho tlmočenia, notácia
- Špecifická simultánneho tlmočenia, šušotáž
- Pamäťové cvičenia, selekcia nosnej informácie
- Spôsoby textovej komprimácie
- Spôsoby textovej explikácie
- Problémové situácie pri tlmočení a ich riešenie
- Kultúrne špecifická a tlmočenie
- Verbálna a neverbálna komunikácia v tlmočení
- Protokol a tlmočenie
- Záverečný test

Odporeúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>
FAZAKAS, N. – SÁROSI-MARDÍROSZ, K.: Bevezetés a tolmácsolsá elméletébe. Kolozsvár (Cluj-Napoca): Scientia Kiadó, 2021.
NOVÁKOVÁ, T.: Tlmočenie: Teória – výučba – prax. Bratislava: UK, 1993.
MAKAROVÁ, V.: Tlmočenie. Bratislava: Stimul, 2004.
SZABARI, K.: Tolmácsolás. Bevezetés a tolmácsolás elméletébe és gyakorlatába. Budapest: Scholastica, 2002.
KENÍŽ, A.: Úvod do komunikačnej teórie tlmočenia. Bratislava: UK, 1980.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
maďarský jazyk, slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Gizella Szabómihály, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 05.06.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií

Kód predmetu: UMJL/TR/UMP/22   **Názov predmetu:** Úvod do umeleckého prekladu

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: Prednáška / Seminár

Odporeúčaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 / 2 **Za obdobie štúdia:** 26 / 26

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporeúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

skúška (S)

Celková záťaž študenta: 120 hodín

prednášky 26 hodín + semináre 26 hodín + príprava na semináre 20 hodín + príprava referátu a prezentácie 20 hodín + samoštúdium a príprava na ústnu skúšku 28 hodín.

Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a prednáškach. V priebehu semestra realizuje študent praktické aktivity a prezentuje ich výsledky (10 bodov), vypracuje kvalitný referát podľa zadania vyučujúceho z oblasti teórie umeleckého prekladu (20 bodov) a prezentuje ho na seminári a absolvuje ústnu skúšku (70 bodov).

Študent na ústnej skúške získa hodnotenie nasledovne: A = 100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % - 80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 %

Výsledky vzdelávania:

- Študent pozná interdisciplinárne pozadie umeleckého prekladu, ktorý vníma v širších, intertextuálnych a intermediálnych reláciách. Ovláda základnú terminológiu teórie, dejín a kritiky umeleckého prekladu a má prehľad o hlavných princípoch, metódach a stratégiah umeleckého prekladu. Rozumie problematike chápania a interpretácie umeleckého textu a rovnako aj podstatným semiotickým a štylistickým aspektom jeho prekladu.
- Študent pozná výrazové osobitosti umeleckého štýlu a vie ich identifikovať a konfrontovať na rôznych úrovniach východiskového a cieľového textu.
- Študent vie uplatniť získané vedomosti pri spracovaní konkrétneho zadania z oblasti teórie či dejín prekladovej literatúry vo forme seminárnej práce.

Stručná osnova predmetu:

- Interdisciplinárny kontext umeleckého prekladu.
- Preklad ako kultúrna prax.
- Teória, dejiny a kritika umeleckého prekladu.
- Umelecký preklad a literárny kánon.
- Typológia umeleckého prekladu.
- Prekladateľské koncepcie a stratégie.
- Hraničné prípady umeleckého prekladu.
- Hermeneutika umeleckého prekladu.

- Preklad v kontexte intertextuality a intermediality.
- Paratextualita a umelecký preklad.
- Konotácia a preklad.
- Funkčné štýly a výrazové osobitosti umeleckého štýlu.
- Štylistika umeleckého prekladu.

Odporučaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

DRAHOTA-SZABÓ, A. 2015. Fordíthatóság, fordíthatatlanság és ami között van. A kultúraspecifikus nyelvi elemek áltلتetéséről. Szeged: Grimm.

JÓZAN, I. (szerk.) 2008. A műfordítás elveiről. Magyar fordításelméleti szöveggyűjtemény. Budapest: Balassi.

JÓZAN, I. 2009. Mű, fordítás, történet. Budapest: Balassi.

JÓZAN, I. – JENEY, É. – HAJDU, P. (szerk.) 2007. Kettős megvilágítás. Fordításelméleti írások Szent Jeromostól a 20. század végéig. Budapest: Balassi.

KAPPANYOS, A. 2021. Túl a sövényen. Budapest: Bölcsészettudományi Kutatóközpont.

KAPPANYOS, A. 2015. Bajuszög, lefordítatlan. Műfordítás, adaptáció, kulturális transzfer. Budapest: Balassi http://real-d.mtak.hu/655/7/dc_566_12_doktori_mu.pdf

KOVÁCS N., T. (szerk.) 2004. A fordítás mint kulturális praxis. Pécs: Jelenkor.

MIKO, F. 2011. Aspekty prekladového textu. Nitra: FF UKF v Nitre.

POPOVIČ, A. (red.) 1983. Originál – preklad. Interpretácia terminológia. Bratislava: Tatran.

SZEGEDY-MASZÁK, M. 2008: Megértés, fordítás, kánon. Pozsony: Kalligram.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk, slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Kristian Benyovszky, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 14.02.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií

Kód predmetu: ÚMJL/TR/UFO/22   **Názov predmetu:** Úvod do štúdia jazyka, Fonetika, fonológia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: Prednáška / Seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 / 2 **Za obdobie štúdia:** 26 / 26

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

skúška (S)

Celková záťaž študenta: 100 hodín

Prednášky a semináre 52 hodín + príprava na semináre 26 hodín + samoštúdium a príprava na ústnu skúšku 21 hodín + účasť na ústnej skúške 1 hodina.

Podmienky:

Základnou podmienkou je pripravenosť a aktívna účasť na prednáškach a seminároch, prezentácia vedeckej štúdie z maďarského jazykovedného časopisu, odovzdanie seminárnej práce (komplexný fonetický, fonologický rozbor textu) a úspešné absolvovanie ústnej skúšky.

Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .

Výsledky vzdelávania:

- Študent nadobudne teoretické i praktické vedomosti z oblasti všeobecnej jazykovedy, fonetiky i fonológie.
- Študent ovláda základnú lingvistickú terminológiu, vie používať jazykové zdroje.
- Študent je schopný analyzovať text z fonetického a fonologického hľadiska.
- Študent dokáže využiť poznatky v oblasti jazykovedy, translatológie.

Stručná osnova predmetu:

- Predmet, výskumné oblasti, zdroje, interdisciplinárne vzťahy jazykovedy.
- Vymedzenie pojmu reč (parole) a jazyk (langue). Jazyk ako systém znakov, charakteristické črty jazykových znakov.
- Charakteristické znaky písomnej a ústnej komunikácie. Komunikačné činitele a modely.
- Variabilita a ustálenosť jazyka. Charakteristické znaky variet maďarského jazyka (spisovný jazyk, teritoriálne a spoločenské variety jazyka).
- Rôznorodosť a typológia jazykov, príbuznosť jazykov.
- Prehľad dejín jazykovedy.
- Predmet, výskumné oblasti fonetiky a fonológie. Produkcia a percepcia reči.
- Funkcia rečových orgánov pri tvorbe hlások.
- Systém samohlások a spoluohlások.
- Spájanie sa hlások, výslovnosť vokálov a konsonantov.

- Druhy rečových chýb a ich odstraňovanie.
- Fonetický prepis hlások, druhy fonetickej transkripcie.
- Používanie suprasegmentálnych činitel'ov (dôraz, melódia, tempo, prestávka) v reči.

Odporučaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

BOLLA, K. 1995. Magyar fonetikai atlasz. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

BÓNA, J. (szerk.) 2016. Fonetikai olvasókönyv. Budapest: ELTE Fonetikai Tanszék.
<https://mek.oszk.hu/17400/17433/17433.pdf>

H. BOTTYÁNFFY, É. – HORVÁTH, M. – KOROMPAY, K. – MÁTAI, M. 1980. Bevezetés az egyetemi magyar nyelvészeti tanulmányokba. Budapest: Tankönyvkiadó.

CRYSTAL, D. 1998. A nyelv enciklopédiaja. Budapest: Osiris Kiadó.
<https://www.scribd.com/doc/132956173/D-Crystal-A-nyelv-enciklopediaja>

DURAND, J. – SIPTÁR, P. 1997. Bevezetés a fonológiába. Budapest: Osiris Kiadó.

FISCHER, S. 1982. A beszéd művészete. Budapest: Gondolat. <http://mek.niif.hu/04900/04951/04951.pdf>

GÓSY, M. 2004. Fonetika, a beszéd tudománya. Budapest: Osiris Kiadó.
<https://www.scribd.com/document/81463932/gosy-fonetika-konyv>

A. JÁSZÓ, A. (szerk.) 2007. A magyar nyelv könyve. Budapest: Trezor Kiadó.
<https://www.scribd.com/doc/125463345/A-magyar-nyelv-konyve>

KÁLMÁN, L. – TRÓN, V. 2005. Bevezetés a nyelvtudományba. Budapest: Tinta Könyvkiadó.
<http://budling.hu/~kalman/course/bevezetes/kalmanTron.pdf>

KASSAI, I. 1998. Fonetika. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

KEMPELEN, F. 1989. Az emberi beszéd mechanizmusa, valamint a szerző beszélőgépének leírása. Budapest: Szépirodalmi Könyvkiadó.

KENESEI, I. (szerk.) 1989. A nyelv és a nyelvek. Budapest: Gondolat Kiadó.
<https://docplayer.hu/105308283-A-nyelv-es-a-nyelvek.html>

KISS, G. – KOHÁRI, A. 2019. Nyelvészeti kisszótár. Budapest: Tinta Könyvkiadó.

KOZMÁCS, I. 2008. Ismeretek a nyelvről – nyelvészeti alapismeretek. Nitra: UKF.

KROŠLÁKOVÁ, E. – PONGÓ, S. – TELEKIOVÁ, H. 1999. Slovensko-maďarský a maďarsko-slovenský slovník jazykovedných termínov. / Magyar–szlovák és szlovák–magyar nyelvészeti terminológiai szótár. Nitra: UKF.

LADÁNYI, M. – HRENEK, É. (szerk.) 2019. Alkalmazott nyelvészeti kisszótár. Budapest: ELTE BTK.

LANSTYÁK, I. 2009. A magyar beszélt nyelv sajátosságai. Pozsony: STIMUL.
https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/katedry_pracoviska/kmjl/Lanstyak_Istvan_Besznye.pdf

SAUSSURE, F. 1997. Bevezetés az általános nyelvészethez. Budapest: Corvina.

TOLCSVAI NAGY, G. (szerk.) 2000. Nyelvi fogalmak kisszótára. Budapest: Korona Kiadó.

TOLCSVAI NAGY, G. (szerk.) 2017. Nyelvtan. Budapest: Osiris Kiadó.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Ján Bauko, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 05.06.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Fakulta: Fakulta stredoeurópskych štúdií

Kód predmetu: ÚMJL/TRSAT/22   **Názov predmetu:** Štylistika a architektonika textu

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: Prednáška / Seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporučaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

priebežné hodnotenie (PH)

Celková záťaž študenta: 100 hodín

prednášky 13 hodín + semináre 13 hodín + príprava na semináre 13 hodín + príprava referátu 15 hodín + príprava seminárnej práce a prezentácie 15 hodín + samoštúdium a príprava na záverečný test 31 hodín

Základnou podmienkou je účasť na seminároch, pripravenosť na seminár, vypracovanie kvalitného referátu i samostatnej štylistickej analýzy textu v priebehu semestra. Písomná skúška zodpovedá obsahovému štandardu predmetu.

Hodnotenie: A = 100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % - 80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .

Výsledky vzdelávania:

- Študent ovláda základné vedomosti zo štylistiky (štýl, štyléma, jazykové prostriedky), no najmä dokáže prakticky vytvárať texty rôznych štýlov (od náučného až po eseistický štýl).
- Študent si prehľbi svoju schopnosť analyzovať text z jazykovo-štylistického hľadiska, pričom vie identifikovať všetky druhy štylém.
- Študent analyzuje texty v duchu štruktúrno-funkčného prístupu k jazykovým javom.
- Študent tvorí jazykovo-štylisticky korektné texty.

Stručná osnova predmetu:

- Vyčlenenie a definovanie pojmov.
- Gramatika textu. Text z aspektu základných rovín jazyka – fonickej, lexikálnej, sémantickej, morfológickej i štrukturálnej.
- Výstavba textu (morphologické, fonetické).
- Výstavba textu (lexikálne, syntaktické).
- Grafické, kinetické a extralingvistické prostriedky pri výstavbe textu.
- Tektonika textu. Vnútorné a rámcové zložky.
- Architektonika textu.
- Slohový postup a štýl. Slohový postup a slohový útvar.
- Štylistika textu. Základné pojmy.
- Štylistická diferenciácia a štýlotvorné činitele.

- Klasifikácia štýlov.
- Vytvorenie rozličných typov textov, ktoré nadväzujú na sémantickú a obsahovú štruktúru textu a medzi textovými jednotkami.
- Prezentácie seminárnych prác.

Odporučaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

HÁMORI, Á.: A társalgási műfajokról. In: Tátrai Sz. – Tolcsvai Nagy G. (szerk.): Szöveg, szövegtípus, nyelvtan. Budapest: Tinta Könyvkiadó, 2008. 157–181.

HÁMORI, Á.: „Tudunk mi normális hangnemben is társalogni”. Stílus, személyesség és egyezkedés az internetes fórumokon folyó társalgásban. In: Tolcsvai Nagy G. – Tátrai Sz. (szerk.): A stílus szociokulturális tényezői. Kognitív stilisztikai tanulmányok. Budapest: ELTE, 2012. 223–261.

PLÉH, Cs.: Mondatközi viszonyok feldolgozása: az anafora megértése a magyarban. In: A mondatmegértés a magyar nyelvben. Budapest: Osiris, 1998. 164–194.

SZIKSZAINÉ NAGY, I.: Magyar stilisztika. Budapest: Osiris Kiadó, 2007.

TÁTRAI, Sz.– TOLCSVAI NAGY, G. (szerk.): Szöveg, szövegtípus, nyelvtan. Budapest: Tinta Kiadó, 2008.

TOLCSVAI NAGY, G.: A magyar nyelv szövegtana. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 2001.

TOLCSVAI NAGY, G.: Szövegtan. In: Kiefer F. (szerk.): Magyar nyelv. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2006. 149–174.

TOLCSVAI NAGY, G.: A magyar nyelv stilisztikája. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 1996.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

maďarský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD., Dr. habil. Dr. István Kozmács, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 05.06.2022

Schválil : Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD. Dátum schválenia: 02.02.2022